

VINERI • 23 MARTIE 2007 • ANUL LVII NR. 12

FONDAT ÎN 1951
FOAIA
80 ANI

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

*S-au constituit autoguvernările românești teritoriale
Amintiri din Cenadul Unguresc de altă dată
Grădinița românească din Jula vrea să rămână independentă*

CALENDAR ORTODOX

26 martie, luni – Soborul Arhanghelului Gavriil; Sf. Mucenici Montanus preotul și soția sa, Maxima. *Odovania Praznicului Bunei Vestiri*

27 martie, marți – Sf. Muceniță Matroana din Tesalonic; Sf. Proroc Anania; Sf. Mucenici Filit și Lidia

28 martie, miercuri – Cuv. Ilarion cel nou și Cuv. Ștefan, făcătorul de minuni

29 martie, joi – Sf. Mc. Chiril diaconul

30 martie, vineri – Cuv. Ioan Scărarul

31 martie, sâmbătă – Sf. Sfințit Mucenic Ipatie, Episcopul Gangrei; Sf. Acachie Mărturisitorul, Episcopul Melitinei și Sf. Mucenic Veniamin diaconul (*Pomenirea morților – Sâmbăta lui Lazăr*)

1 aprilie, duminică – **Duminica a 6-a din Post (a Floriilor)**. (†) **Intrarea Domnului în Ierusalim (Denie. Dezlegare la pește)**

AGENDĂ

26 martie

1918 – are loc, la Roma, Congresul naționalităților asuprite din Austro-Ungaria, care adoptă o moțiune prin care se cerea recunoașterea dreptului fiecărei națiuni de a se constitui ca stat național independent sau de a se uni cu statul național existent.

27 martie

1882 – s-a stins din viață, la Leta Mare, Iustin Popfii.

1946 – la Iula a avut loc ședința Congresului Național-Bisericesc al Românilor Ortodocși din Ungaria, care a hotărât înființarea Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria.

28 martie

1994 – a murit, la Paris, Eugen Ionescu, dramaturg, eseist, considerat un clasic al literaturii absurdului.

29 martie

1878 – s-a născut Elena Farago, poetă simbolistă.

1971 – la București a murit Perpessicius (Dumitru S. Panaitescu), critic, istoric literar, poet și editor.

30 martie

1891 – după ce timp de doi ani a fost membru corespondent, la 30 martie, Iosif Vulcan, întemeietorul „Familiei”, a fost ales ca membru activ al Academiei Române, ocupând loc în secția literară.

31 martie

1841 – s-a născut, la Holod, Iosif Vulcan, redactorul revistei „Familia”.

1 aprilie

1866 – s-a înființat Societatea Literară Română, care din august 1867 s-a numit Societatea Academică Română, iar din martie 1879 devine Academia Română.

Ungaria

S-au constituit autoguvernările teritoriale românești

Zilele trecute s-au înființat autoguvernările teritoriale românești. În urma alegerilor minoritare, românii din Ungaria și-au putut înființa autoguvernări județene în Bichiș și Bihor, precum și o autoguvernare pe Capitală.

Cele două autoguvernări județene s-au constituit pe 14 martie. În funcția de președinte al reprezentanței românești din județul Bichiș a fost ales *Gheorghe Gros* din Bichișciaba, iar vicepreședinte este *Daniel Negrea*.

Elena Silaghi din Bedeu a fost votată în fruntea Autoguvernării Românești din județul Bihor, iar vicepreședinte a devenit *Eca-terina Szűcs* din Apateu.

Luni, 19 martie, s-a înființat și Autoguvernarea Românească pe Capitală, unde în funcția de președinte a fost ales *Gheorghe Jancsin*, iar adjunctul lui va fi *Marius Maghiaru*.

Nici una dintre cele trei reprezentanțe teritoriale nu a decis despre bugetul autoguvernării, deoarece în

momentul înființării încă nu s-a știut ce sume vor gospodări acestea.

Tot luni s-a desfășurat la Budapesta, festivitatea de înmânare a mandatelor membrilor Adunării Generale a Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria. Ședința de constituire a organului suprem al reprezentanței pe țară a avut loc joi, 22 martie, la Iula.

Cu detalii vom reveni în numărul următor.

T. Boca

Chitighaz

Adunare sătească

Luni seara, la Chitighaz s-a organizat o adunare sătească pe problema comasării școlilor română și maghiară din sat. Primăria locală intenționează să creze o singură școală bilin-gvă, cu o conducere comună, pentru că numărul copiilor din localitate nu indică întreținerea a două școli, ceea ce este o povară tot mai mare pentru bugetul localității. La adunarea sătească din 19 martie, atât profesorii școlii românești, cât și părinții au susținut că greutățile financiare ale Chitighazului nu

trebuie soluționate în dauna școlii românești, care funcționează normal, cu un efectiv corespunzător de elevi. Nu este la fel însă, în cazul școlii maghiare, unde numărul copiilor scade treptat. Adunarea sătească, care a durat mai bine de patru ore, s-a încheiat fără vreun consens. La Chitighaz se va deplasa un expert în problema învățământului de naționalitate, care va analiza situația și perspectivele învățământului românesc în acest sat bichișean.

T.B.

Budapesta

Departamentul pentru Minorități are un nou sediu

Departamentul pentru Minoritățile Naționale și Etnice din cadrul Oficiului Primului Ministru (fostul Oficiu pentru Minorități) s-a mutat într-un nou sediu. Noua adresă a departamentului este: Budapesta, sectorul V., str. Báthory nr. 12. Adresă mail: titkarsag.nekf@meh.gov.hu.; adresă pentru trimiterea corespondenței: 1055, Budapesta, str. Kossuth Lajos nr. 4; tel.: 1/441-2211, fax: 1/441-2212. Numărul de telefon al referentului pentru români, Ștefan Frătean, este 441-2237.

A.L.C.

Încheierea ediției: marți, ora 18.00

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: **Muguri**
(Foto: din arhivă)

Foaia românească
poate fi citită
și pe Internet

www.foaia.hu

Trecem la
ora de vară

În noaptea de sâmbătă spre duminică, 25/26 martie, se trece la ora de vară, acele ceasornicelor urmând să se dea cu o oră înainte. Astfel, ora 2.00 devine, oficial, ora 3.00. Din această cauză, dintre trenurile din Ungaria care vor prinde schimbarea ceasului pe traseu, doar două trenuri internaționale (Dacia și Beograd express) vor ajunge la destinație cu o oră întârziere. În acest an, ora oficială de vară se aplică de la 26 martie până la 29 octombrie.

R.P.

Telefonul redacției:
66/463-152

Scrieți-ne
la adresa:
foaia@foaia.hu

Citatul
săptămânii

„Democrat înseamnă cineva care vrea să înalte poporul pe umerii săi, nu cineva care vrea să se înalte el pe umerii poporului.”

„Lingușirea este plata anticipată a trădării care ți se pregătește.”

Nicolae Iorga

Voință unitară în rândul ortodocșilor români din Ungaria

Preoții și mirenii din conducerea Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria au dat dovadă la ultima sedință a Adunării Eparhiale de unitate și responsabilitate deplină în ce privește viitorul comunității ortodoxe române din această țară. Adunarea Eparhială transformată în Colegiu Electoral l-a ales în scaunul episcopal al Julei pe Prea Cuviosul Arhiman-drit Siluan Mănuilă, starețul mănăstirii „Adormirea Maicii Domnului” din Săcal. Ancheta de mai jos, făcută printre preoți și credincioși, demonstrează clar dorința ortodocșilor de aici de a avea un vlădică care să ducă mai departe ceea ce a început PS Sofronie, primul episcop al Episcopiei de Jula.

„Am primit cu mare bucurie vestea că se va întruni Adunarea Eparhială sub președinția IPS Mitropolit Nicolae, însoțit de PSS Timotei Seviciu, în vederea discutării problemei alegerii noului episcop român al Ungariei. Am participat ca membru cleric, împreună cu cei doi mirenii de la Micherechi, și în urma anunțului făcut de președintele Adunării Eparhiale, am înțeles că este vorba de transformarea Adunării Eparhiale în Colegiu Electoral pentru alegerea noului episcop. După îndeplinirea tuturor formalităților, având la bază Statutul de Organizare și Funcționare al Episcopiei din Jula, aprobat de Sfântul Sinod în urmă cu nouă ani, ne-am ales noul episcop. Noul ales, Prea Cuviosul Arhiman-drit Siluan, după opinia noastră a fost preferat din mai multe puncte de vedere. În primul rând pentru că l-am cunoscut de mai mulți ani de zile, fiind coleg în cadrul Episcopiei, îndeplinind și funcția de consilier cultural și cu-

noscându-l ca pe un om de înaltă ținută morală, cu o pregătire teologică deosebită. În altă ordine de idei, Prea Cuviosia Sa este cunoscut și apreciat de toți credincioșii ortodocși români din parohia noastră din Micherechi, deoarece în nenumărate rânduri a slujit în biserica noastră și a fost apreciat de către toți credincioșii. A participat și la seri duhovnicești la Oastea Domnului de la noi din localitate, unde a primit aprecieri din partea credincioșilor pentru înălțătoarele cuvinte pe care le-a adresat credincioșilor, atât în predică cât și prin discuțiile personale avute cu ei. La aflarea veștii că a fost ales, nu numai eu ci toți credincioșii, toată suflarea ortodoxă de aici, s-a bucurat și îl așteptată cu nerăbdare ca și în funcția de vlădică să vină în mijlocul nostru,” ne-a menționat pr. Ioan Bun, parohul Micherechului.

Din partea credincioșilor din Micherechi ne-a vorbit farmacistul Gheorghe Rocsin. „Prin alegerea no-

ului episcop a câștigat întreaga românie din Ungaria. Eu cred că pentru bunătatea, blândețea lui și dragostea pe care a dovedit-o față de credincioși, părintele Siluan este foarte potrivit pentru funcția de episcop. Părintele Siluan este capabil să atragă pe orice credincios sub „aripile” lui și să unească această comunitate, să ne apropie mai mult de biserică. Dumnezeu l-a venit de multe ori la noi, în biserica din Micherechi și s-a coborât la nivelul omului de rând, mai puțin învățat și școlarizat, și a explicat Evanghelia în așa fel ca să o înțeleagă toată lumea. Comunitatea din Micherechi îl sprijină și-l așteaptă în mijlocul ei oricând. Îi mulțumim lui Dumnezeu că ne-a ajutat să ne alegem un astfel de păstor nou, un îndrumător pentru toată turma românilor ortodocși din Ungaria.”

„Avem o deosebită satisfacție că inimoasa comunitate a românilor din Ungaria a reușit să-și aleagă noul chiriarh. Am anunțat și la Chitighaz că avem un nou păstor și datorită faptului că Prea Cuviosia Sa este cunoscut între membrii comunității, vestea a fost primită cu deosebită satisfacție de credincioși, punându-și nădejdea într-o cât mai fructuoasă colaborare între ierarh, clerici și mirenii”, ne-a declarat pr. Florin Olteanu, parohul Chitighazului.

(Continuare în pag. a 5-a)

EDITORIAL

Actori de mâna a doua

Patru minorități au fost chemate în același timp luni, la Palatul Dunărea, de către Biroul Electoral Central, pentru a li se înmâna scrisorile de recomandare pentru autogovernare pe țară. Alături de români, au mai fost rusinii, sârbii și slovaci. Cei 120 de deputați ai celor patru naționalități au primit diplomele de la președintele Comisiei Electorale Centrale, moment ce n-a durat mai mult de o jumătate de oră, timp care a fost însă suficient ca să se observe diferențele dintre aceste patru minorități.

Cea mai bătătoare la urechi a fost să auzi că aproape toți își vorbeau pe limba lor, doar „românii” vorbeau între ei ungurește. Nu cred că sârbii de aceea au vorbit sârbește pentru ca să se fălească cu asta, sau rusinii, care sunt mult mai puțini în Ungaria decât românii, de aceea au vorbit pe limba lor ca să nu-i înțeleagă cei din jurul lor. Nu! Au vorbit pentru că fac parte dintr-o autogovernare sârbească sau rusină și pentru că știu să vorbească acea limbă. Absolut nu contează la ce nivel știu aceștia limba despre care – la fel ca românii – la alegeri au declarat că o vorbesc, probabil nu au purtat între ei discuții academice, dar măcar pentru ochii lumii au demonstrat că aparțin unei alte naționalități decât cea maghiară. Aparțin, și nu doar au declarat-o!

Nu cred că printre ceilalți nu sunt persoane care trăiesc, de exemplu, în căsătorii mixte sau în mediu pur unguresc (scuzele noastre veșnice), dar ori nu și-au uitat limba maternă, ori au reînvățat-o. Laudă lor.

Celălalt lucru bător la ochi, așa cum bine a observat și un prieten slovac de-al meu, cea mai „îmbătrânită” autogovernare pe țară o au românii. La noi, circa jumătate din cei 25 de deputați sunt de vârstă de pensie (55–65 de ani), iar patru sunt în jur de 70 de ani. Comparându-ne, de exemplu, cu sârbii, se observă fără să-i cunoști că acolo sunt cam jumătate cei sub 30–40 de ani. Bineînțeles, vârsta nu este nici avantaj, nici dezavantaj, dar se vede clar care minoritate cam ce viitor are, care reprezentanță este închisă și nu își sprijină propria sa tinerime. La noi e mult mai ușor să te plângi că pe tineri nu-i interesează „politica minoritară”. Săracii tineri, dacă ar ști ei că ceea ce se întâmplă la noi, la AȚRU, nici nu e politică, ci este doar abuz cu fondurile destinate românilor și o piesă de teatru în care actorii-deputați se fac că duc lupte crâncene pentru drepturile românilor de pe aceste meleaguri!

Și ca să arăt că acestea nu sunt vorbe fără fond, iată chiar două exemple recente: oficiul AȚRU a plătit un autobuz (e clar că din bani publici) ca să ducă la evenimentul din Budapesta deputații „români” – pentru ei deputați români însemnând doar cei care au candidat în numele AȚRIRU, adică 14 persoane, pentru că doi sunt budapeșteni. Și pentru că în autobuz mai erau locuri libere, hai să ducem și secretara, referenții și pe toți cei care lucrează la oficiul AȚRU să se distreze și ei un pic! Doar era zi de luni, zi lucrătoare, doar nu își vor sacrifica din timpul liber pentru a face și ei niște cumpărături în capitală, când poți face asta și în timpul orelor de serviciu. Sigur că drumul de la Jula la Budapesta nu este așa de scurt, trebuie făcute neapărat câteva opriri, trebuie dat de mâncat și de băut. Altfel de unde vor ști peste trei zile cum să voteze.

Și pentru că drumul a fost lung, „aleșii românilor” nu au mai ajuns luni seara nici la forumul sătesc din Chitighaz, unde se discuta despre soarta școlii românești, nici la ședința din Jula, unde se dezbătea viitorul grădiniței românești din Jula.

Revenind la evenimentul din Budapesta, poate că și celelalte minorități doar s-au prefăcut că sunt slovaci sau sârbi, dar oricum ei au reușit să-și joace rolul profesionist.

Eva Iova

Pe scurt...

PREȘEDINTELE UNGARIEI
ÎN ROMÂNIA

Președintele Ungariei Sólyom László a făcut săptămâna trecută o vizită privată de patru zile în mai multe localități din Transilvania. Pentru prima dată, președintele țării nu a sărbătorit ziua de 15 Martie în Ungaria, ci în afara granițelor.

VIZITĂ ISTORICĂ,
DUPĂ 70 DE ANI

Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist este invitat de a vizita Mitropolia Basarabiei cu ocazia împlinirii a 15 ani de la reactivarea acesteia. Mitropolia Basarabiei este una dintre cele 6 scaune episcopale românești de peste hotare și singura eparhie a Patriarhiei care încă nu a fost vizitată de Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române. De consemnat mai este faptul că Mitropolia Basarabiei nu a mai fost vizitată de un Patriarh al Bisericii Române de mai bine de 70 de ani.

FĂRĂ VIZE ÎN SUA

Senatul american a adoptat săptămâna trecută un proiect de lege care ar putea duce la creșterea numărului țărilor ce nu mai au nevoie de viză pentru Statele Unite. De această măsură ar putea beneficia România, Bulgaria, Cipru, Cehia, Estonia, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Slovacia și Coreea de Sud, scrie AFP, citată de Hot News.

ROLLING STONES
LA BUCUREȘTI

Celebra trupă Rolling Stones urmează să susțină un concert la București pe data de 14 iulie. Fondată în 1962, The Stones sunt cea mai longevivă trupă britanică de rock, turneul de promovare al noului album, „A Bigger Bang Tour”, aducându-le cele mai mari încasări din istoria unei formații: 437 de milioane de dolari.

CARAGIALE, ÎN MAGHIARĂ

Ediția din acest an a Festivalului Comediei Românești – festCO, dintre 24–31 martie, îl are ca invitat special pe dramaturgul Matei Vișniec, stabilit la Paris. La festivalul de la Râmnicu Vâlcea nu vor lipsi piese după Eugene Ionesco sau I.L. Caragiale, jucate în română, sârbă și maghiară.

Grădinița românească din Julia
vrea să rămână independentă

Consiliul Local al autoguvernării orașului Julia a cerut specialiștilor să realizeze un proiect pentru integrarea celor 10 grădinițe din oraș. Conform planurilor, acestea ar fi conduse de una sau două persoane. Din cele 10 grădinițe, patru sunt instituții care au dreptul unui angajator independent. Printre acestea se găsește și grădinița din strada Galamb, unde funcționează două grupe românești, precum și grădinița din Orașul Nemțesc. Cum afectează proiectul primăriei știrbirea drepturilor minorităților la educație în limba naționalității și ce înseamnă integrarea instituțiilor de naționalitate, vom vedea din următorul reportaj.

Secția pentru învățământ și cultură a primăriei a pregătit recent un proiect care prezintă trei posibilități de rezolvare a situației. Prima ar fi ca cele zece grădinițe julane să aibă un singur conducător, a doua ca grădinițele să alcătuiască două mari instituții (Grădinița nr. 1 și Grădinița nr. 2), iar a treia ca două dintre grădinițele independente să se integreze, de exemplu grădinița din strada Galamb să se integreze în cea din Orașul Nemțesc. Aici iarăși va conduce doar un singur conducător.

Propunerile Secției pentru învățământ și cultură au cam tulburat spiritele. Cele două grădinițe de naționalitate, până în momentul de față au conlucrat foarte bine, realizând și proiecte comune. Alături de neliniștea conducătorilor, educatoarelor și doicilor, sunt îngrijorați și părinții, care ar face tot posibilul pentru a nu deranja dezvoltarea echilibrată a copilașilor lor.

„În nici un fel nu vom fi de acord cu integrarea grădiniței la care umblă copiii noștri, pentru că aceasta este o instituție care funcționează bine, cu efectiv tot mai mare. Ținem foarte mult la independența acestei instituții, deoarece cu un conducător propriu, care sufletește este legat de soarta copiilor, munca de specialitate se îndeplinește cu mai mare eficiență. Suntem convinși că odată cu integrarea, acești copii nu vor mai primi pregătirea necesară pentru a urma apoi școala românească, iar asta ar însemna încet-încet și dispariția învățământului românesc din acest oraș”, ne-a declarat *Estera Olar Borszeki*, conducătoare grupării părinților.

În cursul săptămânii trecute, părinții copiilor de la grădinița din strada Galamb s-au întrunit în ședință. *Cornelia Taga* a prezentat propunerile autoguvernării care ar avea menirea să rezolve problemele financiare ale acesteia. Conducătoarea grădiniței și-a exprimat regretul că autoguvernarea locală nu a cerut opinia specialiștilor din domeniu, nu a întrebat grădinițele, când a făcut planurile. Doamna Taga a accentuat importanța păstrării independenței, fiind vorba de grădinița copiilor români din oraș, una dintre cele trei naționalități mari conlocuitoare în Julia. *Cornelia Taga* a luptat timp de 25 de ani în fruntea instituției

pentru binele familiilor românești. Au trecut ani buni până când conducerea orașului a aprobat înființarea grupelor românești, și iată astăzi grădinița se poate lăuda în fiecare an cu un număr frumos de copii români, iar după trei ani majoritatea lor alege școala generală românească din Julia.

Bugetul grădinițelor este foarte restrâns. Însă în calitate de grădiniță de naționalitate, conducerea a putut înainta diferite concursuri pentru a obține sprijin financiar. În acest fel, în jur de 2 milioane de forinți au fost obținuți în ultimii patru ani, dar au susținut grădinița și Fundația „Homo Ludens”, Autoguvernarea Românească din Julia și Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria. Dacă grădinița și-ar pierde independența, dacă ar fi integrată într-o altă instituție, nu ar mai avea posibilitatea să participe la diferite proiecte din Ungaria sau România. Integrarea ei în grădinița din Orașul Nemțesc iarăși ar însemna ca una să fie subordonată celeilalte, ceea ce ar fi discriminarea unei naționalități față de cealaltă.

În urma prezentării problemei, părinții au căzut de comun acord că trebuie să se facă totul ca grădinița să-și păstreze independența, cu conducerea actuală. Aceștia și simpatizanții au semnat un protest care va fi înaintat primăriei și Consiliul Local. În problemă se va implica și Autoguvernarea Românească din Julia care are drept de veto în ce privește deciziile luate în privința instituțiilor românești.

Doamna *Cornelia Taga* se arată îngrijorată față de viitorul instituției conduse de ea de un sfert de secol, dar speră în votul pozitiv al consilierilor orașului. „Eu conduc de 25 de ani această instituție, care

totdeauna a fost independentă. Cred că pe parcursul acestor ani, ocupațiile românești s-au dezvoltat în mare măsură. Când eu am venit aici, au fost ocupații românești de jumătate de oră, săptămânal odată, iar de-atunci avem deja două grupe românești, în care se fac ocupațiile permanente în două limbi. Consider aceasta o mare realizare. Acest corp didactic, cele 4–5 educatoare au depus mult efort pentru predarea limbii române pentru copilași. Am făcut cercetări și am experimentat cum să predăm româna, ca copiii să însușească cât mai ușor poezii, cântece, expresii. Am adunat multă literatură potrivită pentru copiii noștri. Bineînțeles, în același timp, am lucrat și cu copiii maghiari. Chiar dacă copilul ar proveni dintr-o familie mixtă, în care numai mama sau tata știe românește, părinții ne mărturisesc că abia după o lună însușesc multe cuvinte românești. Ceea ce este deja un rezultat, luând în considerare că acești copii nu mai vorbesc acasă deloc românește. Aceste rezultate îi ajută apoi când se duc la școală. Mi-am făcut un tabel, uitându-mă cât de mulți copii s-au înscris de la noi, în ultimii 10 ani, la școala românească. Acești copii sunt elevi de bază ai școlii. Părinții au fost la fel de buni parteneri. Până acum, nu am avut conflicte nici cu autoguvernarea locală, am primit mereu sprijinul consilierilor în deciziile mele. Nu înțeleg ce se întâmplă acum. Am ajuns până aici și nu ne putem permite să ne oprim. Avem multe de făcut încă. Nu putem lăsa să ne asimilăm, și nicidecum nu putem lăsa să fim discriminați. Dacă am fi integrați în grădinița din Orașul Nemțesc, ne-am pierde independența, ceea ce este necesară pentru a înainta concursuri. Trăim într-o lume agitată, interesată de bani, astfel noi nu putem renunța la sursele financiare. La sfârșitul secolului al XXI-lea, nu este important doar ce existăm, ci care este nivelul funcționării noastre”, ne-a declarat doamna Taga.

Consiliul Local va decide despre soarta grădinițelor din Julia la ședința sa din 27 martie. R. Pățaș

Autoguvernarea românească
își exercită dreptul de veto

Luni seara, Autoguvernarea Românească din Julia a ținut o ședință cu invitați din partea Primăriei orașului, pentru a dezbate problema integrării grădinițelor de naționalitate. Invitați au fost viceprimarul *dr. Erdmann Gyula* și *Ivánusné Veres Márta*, șefa Secției pentru învățământ și cultură a primăriei. După numeroase argumente pro și contra, autoguvernarea condusă de *dr. Ioan Ciotea* a hotărât că nu este de acord cu nici una dintre cele trei variante propuse de specialiști pentru integrarea grădinițelor din Julia și cere în continuare analizarea problemei. Totodată, autoguvernarea ține la independența profesională și financiară a grădiniței din strada Galamb. Reprezentanții primăriei au luat la cunoștință această părere și au propus amânarea deciziei și găsirea unei soluții potrivite pentru toate părțile în cauză. E. I.

Voință unitară în rândul ortodocșilor români din Ungaria

În același gând sunt și credincioșii acestui sat. *Gheorghe Secan* din Chitighaz, un vechi membru în Adunarea Eparhială, a comentat în următorul fel alegerea noului episcop: „Din cei doi candidați propuși, noi l-am ales pe părintele Siluan, pentru că-l cunoaștem și ne e tare drag. Credincioșii din Chitighaz îl cunosc și s-au bucurat când au aflat vestea că a fost ales de episcop. Și el ne cunoaște pe noi, ne știe obiceiurile și nu-i străin de noi și chiar dacă ar fi fost propuși cinci sau chiar mai mulți candidați, noi tot pe el l-am fi ales să ne păstorească.”

„Când am adus la Bătănia vestea că vom avea un nou episcop, credincioșii din Bătănia s-au bucurat și îl așteaptă cu mult drag în comunitatea noastră. Prea Cuviosul Părinte Siluan merită într-un tot această funcție, pentru că este un preot evlavios, mărinimos, iubitor de Dumnezeu, de Biserică și de oameni. Este singurul preot care poate fi pus să ne conducă. Nu va fi ușor pentru că este tânăr, dar toți preoții ortodocși din Ungaria vor fi alături de el”, ne-a spus pr. *Ilie Ciocan*, paroh din Bătănia.

„Arhimandritul Siluan este singurul preot capabil să îndeplinească această misiune. Este de câțiva ani în mijlocul nostru și a demonstrat că este capabil să conducă

această comunitate. Eu consider că este singura soluție pentru Ungaria, nu există alta. Chiar dacă ar fi figurat pe listă mult mai mulți candidați, deputații protopopiatului Seghedin tot pe arhimandritul Siluan l-ar fi ales de episcop”, a accentuat preotul *Aurel Becan*, protopopul Seghedinului.

„Suntem foarte bucuroși pentru alegerea Prea Cuviosului Siluan Mănuilă ca episcop al Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria. Este un adevărat om de cultură, dar excelează și în alte dialoguri. S-a format aici printre noi și nu cred că cineva să nu-l stimeze, să nu-l aprecieze. Smerit și bun, bogat la inimă, este o plăcere să-l asculți vorbind, împărtășind din dragostea și bunătatea sa. Sunt convins că pronia dumnezeiască ne-a hărăzit cel mai bun păstor. Credincioșii parohiei noastre au fost încântați să afle hotărârea pe care Colegiul Electoral Bisericesc a luat-o în urma votului majorității. A fost ales cu unanimitate. Și asta spune ceva”, este de părere pr. *Petru Pușcaș*, parohul bisericii cu hramul Sf. Parascheva din Julia.

Părintele *Cosmin Pop* este paroh în patru din bisericile bihorene, la Darvaș, Jaca, Peterd și Veherd. „Credincioșii din Bihor s-au bucurat în unanimitate când au aflat că părintele Siluan ne va

fi noul episcop. Deoarece este stareț la mănăstirea din Săcal, credincioșii din Bihorul unguresc îl cunosc, îl apreciază și țin mult la el. Avem nevoie de un episcop pe care-l cunoaștem și care a trăit aici printre noi, care ne știe problemele și care ne cunoaște lipsurile.”

„Apatenii îl cunosc de mult pe viitorul nostru episcop și au primit cu mare bucurie vestea alegerii acestuia. A venit de multe ori la Apatu cu Prea Sfințitul Sofronie și a fost întotdeauna iubit de credincioșii”, a tălmăcit părerea credincioșilor apateni *Ioan Blaga*, membru al Adunării Eparhiale.

„Credincioșii din Săcal s-au bucurat mult pentru părintele Siluan, dar în același timp au fost necăjiți pentru că au pierdut un preot de care au fost foarte legați sufletește. Fiind stareț la mănăstirea din Săcal, credincioșii de aici l-au iubit mult. Nu are rost să-l lăudăm pentru că toată lumea îi cunoaște calitățile și știe că el s-a născut pentru această slujbă. Viața trebuie să meargă înainte așa cum a prăznuit-o Cel de sus și sperăm să primim la Săcal un stareț la fel de bun, cum a fost starețul nostru Siluan”, ne-a spus *Ioan Gui*, cantorul bisericii românești din Săcal.

A. L. Crișan

Pe scurt...

JULA

Cu ocazia aniversării Revoluției Pașoptiste, reprezentanții românilor din Julia au depus coroane de flori la placa memorială a generalului *George Pomuț*. *Dr. Ioan Ciotea*, *dr. Gheorghe Ruja* și *Ioan Ruja* depun în fiecare an jerbe în memoria lui Pomuț, însă, coroanele au fost furate și în acest an, abia după o zi de la așezare.

MICHERECHI

De câțiva ani, prin conlucrarea bisericii cu părinții și mai ales cu școala generală și grădinița din localitatea Micherechi, copiii familiilor ortodoxe sunt cu regularitate împărtașiți de preotul paroh *Ioan Bun*. Și anul acesta, în Săptămâna Patimilor, miercuri, 4 aprilie, Biserica Ortodoxă din Micherechi așteaptă micile suflete pentru împărtașanie.

JULA

Săptămâna trecută, în incinta poștei din Julia a fost vernisată expoziția de pictură a *Magdalenei Gurzău*. Expoziția poate fi văzută până la 14 aprilie.

BĂTANIA

Recent s-au terminat lucrările de renovări la Grădinița românească din Bătănia. După obținerea aprobărilor pentru luarea în folosință, conducerea planuiește reluarea activității grădiniței românești în cursul lunii aprilie.

JULA

Fundația pentru Cultura Română din Ungaria își va ține ședința anuală în ziua de vineri, 23 martie, de la ora 13.00, la sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria. Curatorul acestei organizații va decide asupra programului de activitate din 2007 și va aproba darea de seamă despre acțiunile din anul trecut.

JULA

Coaliția Românilor din Ungaria va ține ședința Adunării Generale vineri, 23 martie, de la ora 14.30. La întrunirea de la sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria se va discuta despre realizările și despre viitorul acestei organizații.

„Pro Musica” a sărbătorit coriștii de 60 de ani

De ani de zile, corul „Pro Musica” din Julia își ține repetițiile la sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria. Cu câteva zile în urmă, după repetiția de luni seara, membrii corului au sărbătorit împreună aniversarea a 60 de ani a patru persoane, *Cornelia Taga*, *Nicolae Luțai*, *Ștefan* și *Maria Oroian*.

A.L.C.

Oferiți 1% pentru UCRU

Oferiți 1% din impozitul personal al Dvs. pentru Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria.

19058283 – 1 – 04

Din activitățile UCRU:

- păstrarea și promovarea valorilor culturale românești,
- sprijinirea Corului „Pro musica”,
- finanțarea Trupe de teatru amator a Liceului românesc,
- editare de carte, CD, broșuri, pagină internet
- susținerea Foii românești

UCRU este o organizație civilă, care se întreține în exclusivitate din fonduri obținute prin concursuri, iar programele culturale se realizează prin munca voluntară a activiștilor UCRU.

dr. *Ioan Ciotea*,
președinte UCRU

www.romanul.hu

„Uite apa; ce mă împiedică să fiu botezat?”

Fapte 8:36

Aceasta a fost întrebarea faraonului etiopian căruia Filip i l-a propovăduit pe Isus. Era o întrebare pornită de-acum dintr-o inimă și minte ce înțelegea și accepta că Isus Hristos este Fiul lui Dumnezeu. Iar pentru ca sufletul lui să capete mântuirea adusă prin jertfa lui Isus, el avea de făcut ceva ce era partea sa și anume botezul cu care a fost botezat și Fiul lui Dumnezeu la vârsta maturității, în apa Iordanului. Credința lui în moartea și învierea lui Isus a fost mărturisită de el vizibil prin ceea ce Domnul Isus a lăsat ca poruncă în Marcu 16:15-16: „Duceți-vă în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la orice făptură. Cine va crede și se va boteza va fi mântuit; doar cine nu va crede va fi osândit.” Cufundarea în apa botezului simbolizează moartea împreună cu Hristos, iar ridicarea din apă simbolizează credința în învierea împreună cu

pentru botez, casa de rugăciune a devenit mai încăpătoare, astfel au fost create condiții pentru cincizeci de persoane. Spre surprinderea noastră, duminică dimineața când slujba din casa Domnului trebuia să înceapă, locul se arăta neîncăpător căci s-au adunat peste optzeci de persoane dornice să se închine lui Dumnezeu împreună cu noi. Au fost prezenți frați și surori din Chitighaz, Bichiș, Micherechi, Jula, prieteni și cunoscuți din Aletea, astfel încât și coridorul a devenit plin. Dar cu toate acestea cu toții ne-am simțit minunat și ne-am bucurat de prezența lui Dumnezeu în mijlocul adunării.

Grupul de tineri al Bisericii Penticostale nr. 1 din Micherechi a fost cel care a susținut partea de închinare prin cântare, iar Cuvântul Domnului a fost vestit de pastorul *Durkó Albert*, și tot el a oficiat și botezul.

„Lăsați copilașii să vină la Mine!”

Din prima carte a Bibliei, Genesa (Facerea), distingem că Dumnezeu a creat tot ce ne înconjoară ca apoi să-și finalizeze lucrarea, creând familia. Prima poruncă pe care Dumnezeu a dat-o omului după ce l-a creat a fost următoarea: „Creșteți, înmulțiți-vă, umpleți pământul, și supuneți-l”.

În secolul în care trăim noi astăzi, la câteva mii de ani de când Domnul Dumnezeu a dat această poruncă, vedem rezultatul poruncii Domnului. Cei aproape 6 miliarde de oameni ne demonstrează că ceea ce poruncește Dumnezeu ia ființă. Ca și copii ai lui Dumnezeu, care ne dirijăm viața după legile și poruncile Bibliei, și noi cei care facem parte din Biserica Lui, împlinim această poruncă, dând respectul cuvenit Cuvântului lui Dumnezeu. Adevărații creștini consideră copiii care vin în familiile lor ca o binecuvântare pentru părinți și, în același timp, și pentru biserică.

Psalmistul în Psalmul 128:3-4 spune: „Nevastăta este ca o viță roditoare în lăuntru casei tale; copiii tăi stau ca niște lăstari de măslin împrejurul mesei tale. Așa este binecuvântat omul care se teme de Domnul.” Dumnezeu binecuvântează familiile care

aplică acest principiu biblic în viața lor, și copiii lor aduși pentru binecuvântare la casa Domnului cresc, beneficiind de harul lui Dumnezeu din plin.

Conștienți fiind de binecuvântarea pe care o dă Domnul copiilor, aducându-i la El și chemând numele Lui peste ei, soții *Alexandru și Viorica Pățaș* au adus pe micuțul lor *Alexandru* nou-născut, duminică, 11 martie, la casa Domnului pentru binecuvântare.

Pentru Biserica Penticostală „Betel” a fost o adevărată sărbătoare. Grupul de copii au cântat cântări și au ținut recitaluri care au vorbit în mod special despre mamă, exponentul principal în aducerea pe lume a unui copil, provocând audiența să lăcrimeze la ascultarea versurilor pline de melancolie.

Grupul de surori și grupul bărbătesc au încununat serviciul divin din această zi cu cântările lor. Cuvântul Domnului a fost vestit de fratele *Petru Achim* (Arad) și fratele păstor *Florian Blaga* (Aștileu – Bihor), fratele Blaga vorbind în mod special despre modul în care Dumnezeu binecuvântează familia prin intermediul copiilor. În final s-a oficiat actul de binecuvântare de către fratele Blaga, împreună cu subsemnatul, rugându-L pe Dumnezeu să facă să lumineze fața Lui peste acest copil, așa cum este prezentată formula de binecuvântare în Numeri 6:22-27.

Mulțumim pe această cale tuturor participanților la această sărbătoare a familiei Pățaș și a Bisericii noastre.

Viorel Bogdan

Hristos la o viață nouă în care Isus conduce viața noastră. El este Împărat în inimile noastre, iar noi aparținem Lui în totalitate.

Pentru că acest lucru este porunca lui Dumnezeu prin însuși gura Fiului Său Isus, botezul prin cufundare este indispensabil Bisericii și tocmai de aceea această este mai mult ca o sărbătoare.

Iată de ce bucuria a fost enormă în Biserica Penticostală din Aletea, în duminica zilei de 11 martie a.c., când sora *Victoria Bucur* a încheiat legământul cu Dumnezeu în apa botezului, după ce și-a predat viața în mâna Creatorului și Mântuitorului său.

După mai multe săptămâni de pregătiri, renovări și amenajarea bazinului

Un moment important a fost mărturia serei *Victoria Bucur*, prin care ea a făcut cunoscut modul în care s-a întors la Domnul Isus și nu numai atât, ci și modul prin care ea a fost vindecată de Domnul Isus, fiind mult timp bolnavă de inimă. În speranța și cu credința că acesta este un început nou și că veți mai avea ocazia să citiți și să auziți despre multe lucruri minunate pe care Dumnezeu le face în mijlocul nostru în Biserica Penticostală din Aletea, îmi iau rămas bun acum de la cititori și vă așteptăm pe toți cei curioși să ne căutați duminică dimineața de la ora nouă. Adresa bisericii noastre este Aletea, str. Chitighazului nr. 68.

Dorin Gavra

Bunavestire a Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu

În fiecare an, la 25 Martie, Biserica Ortodoxă, ca și cea Romano-Catolică, prăznuiește cu aleasă bucurie și cuvenită evlavie praznicul Bunei-Vestiri a Maicii Domnului. Este una din cele patru mari sărbători de peste an, închinată de Biserică Sf. Fecioare Maria, Născătoarea de Dumnezeu. Cerul și pământul se înfrățesc în laude și cântări, preamărind-o pe aceea care s-a învrednicit a fi Maică a lui Hristos-Dumnezeu, Cel venit în lume pentru izbăvirea neamului omenesc din robia păcatului și a morții.

Prima referință cu privire la această sărbătoare se află în Scriptură. Capitolul întâi al Evangheliei după Luca relatează că Nașterea Domnului a avut câteva evenimente premergătoare. La „plinirea vremii”, Dumnezeu a ales o fecioară din Nazaret (mica cetate a provinciei Galileea), cu numele Maria, în pânțele căreia să se întrupeze Mântuitorul lumii. Taina a fost descoperită Mariei prin Arhanghelul Gabriel, la șase luni după o altă descoperire minunată a aceluiași arhanghel: vestirea nașterii Înainte-mergătorului Ioan din Elisebeta, verișoara Mariei. Îngerul s-a închinat Mariei, numind-o „plină de har” și „binecuvântată între femei”. Îi vestește că va zămisli mai presus de fire, prin Puterea celui Preaînalt și de la Duhul Sfânt, pe Fiul lui Dumnezeu. În uimire și bucurie înfricoșată, Maria primește voia Domnului. Astfel, s-au conturat profețiile mesianice ale Vechiului Testament (Isaia 7, 14 „Iată fecioara va lua în pânțele și va naște un fiu și numele lui va fi Emanuel”) și s-a pus temelia lucrării de mântuire a neamului omenesc.

Buna Vestire este cea mai timpuriu reprezentată în documente dintre sărbătorile dedicate Maicii Domnului. Acestea confirmă că în secolul al IV-lea, la Nazareț, s-a construit o biserică creștină, chiar pe locul în care se presupune că a existat casa Maicii Domnului.

Și pentru că această zi înmărmărită reprezintă începutul mântuirii noastre, să răspundem și noi cu smerenie, asemenea Sf. Fecioara Maria, la toate chemările de sus pe care ni le face nouă Dumnezeu și acceptându-le cu bucurie să fim conștienți de faptul că Dumnezeu se folosește și de noi, ca instrumente ale voii Sale, în viața noastră și mai ales a semenilor noștri. Se cuvine apoi, într-o zi ca aceasta, să devenim și noi vestitori ai vieții celei noi, a buneii-voiri în între oamenii, a iertării și a păcii venite nouă în lume prin Buna-Vestire.

Să o ferimim „împreună cu toate neamurile” pe Maica Domnului „cea binecuvântată între femei” și să o rugăm să ne izbăvească pe noi și pe întreaga lume de toate nevoile ca să-i strigăm împreună cu Îngerul, cu Biserica și cu întreaga creștinătate:

„Bucură-te Mireasă pururea Fecioară!” A.L.Crișan

„În biserică, preotul ține locul apostolilor. Trebuie să căutăm să săvârșim fapte de virtute mai mult decât să umblăm după minuni, că mai mare lucru este să ai o viață virtuoasă decât facerea de minuni.”

„Suntem uniți unii cu alții mai mult pentru pricini lumești decât pentru dragostea de Hristos; de aceea și dragostea dintre noi se spulberă repede, pe când dragostea care are temei pe Hristos rămâne vesnică.”

Din învățăturile Sf. Ioan Gură de Aur

Noul episcop al românilor ortodocși din Ungaria

Date biografice

M-am născut la 16 septembrie 1971 în localitatea Lipova din județul Arad, din părinții Constantin și Joița. Școala primară am urmat-o în satul natal Chelmac (județul Arad), între anii 1978–1982. Am continuat cu gimnaziul, la Școala Generală din comuna Conop (1982–1986) și cu Liceul Industrial Nr. 2 din Arad, la secția de electrotehnică (1986–1990).

Între anii 1990–1994 am urmat cursurile Facultății de Teologie „Andrei Șaguna” din Sibiu, pe care am absolvit-o în anul 1994, prezentând lucrarea de licență cu titlul: „Rugăciunea lui Iisus în tradiție isihastă”, la catedra de spiritualitate a acestei facultăți.

Din septembrie 1994 și până în iulie 1995 am efectuat un stagiul de pregătire spirituală în Franța, în cadrul comunității „Le Verbe de Vie” din Aubazine, unde mi-am îmbogățit și nivelul de cunoaștere al limbii franceze. Cu acest prilej am participat la viața liturgică a mănăstirii ortodoxe cu hramul „Schimbarea la Față” de lângă Terasson.

La 11 august 1995 am fost tuns în monahism la mănăstirea Hodoș-Bodrog din cadrul Episcopiei Aradului, de către Prea Sfințitul Părinte Episcop Timotei Sevcicu, naș de călugărie fiindu-mi Înalț Prea Sfințitul Părinte Mitropolit Serafim Joantă, al Mitropoliei Ortodoxe Române pentru Germania și Europa Centrală. În data de 13 august 1995 am fost hirotonit ierodiacon de către Înalț Prea Sfințitul Părinte Serafim, iar la 13 decembrie 1995 am fost hirotonit ieromonah și hirotesit duhovnic de către Prea Sfințitul Părinte Episcop Timotei. Din septembrie 1995, cu binecuvântarea Prea Sfințitului Părinte Episcop Timotei al Aradului am slujit ca ierodiacon, iar mai apoi ca ieromonah și duhovnic la mănăstirea de maici Sfântul Simeon Stâlpnicul din Arad-Gai.

Între anii 1997–1998, am urmat cursuri de însușire a limbii grecești moderne, după care am continuat cu studii de masterat în cadrul

Facultății de Teologie Ortodoxă din Atena (1998–2002), unde, sub îndrumarea Profesorului Gheorghe Patronos, am ales lucrarea cu tema „Legea Vechiului Testament în Predica de pe Munte a Domnului, în Sfânta Evanghelie după Matei (capitolele 5–7)”, la catedra de Noul Testament a facultății.

Din luna februarie a anului 1999 m-am transferat la Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria, continuând în paralel slujirea în cadrul acestei episcopii cu studiile din Grecia.

La cererea Prea Sfințitului Părinte Episcop Sofronie, Întâistătătorul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, Sinodul Mitropolitan al Mitropoliei Banatului, în ședința sa din 22-23 iulie 1999 mi-a acordat rangul de protosinghel, fiind numit prin decizie chiriarhală și eclesiarh al Catedralei Episcopale din Jula. În 7 august 1999 am fost hirotosit întru proto-

singhel de Ierarhul Judei. Ca urmare a dorinței Prea Sfințitului Părinte Episcop Sofronie de înființare a unui schit ortodox românesc în localitatea Körösszakál (Săcalul de Criș) din județul Bihorul Unguresc, am fost numit egumen al acestui schit cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, în data de 6 aprilie 2002. În ședința din 22 ianuarie 2003 a Sinodului Mitropolitan al Mitropoliei Banatului, la propunerea Chiriarhului Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, schitul de la Săcal a fost ridicat la statut de mănăstire, iar instalarea ca stareț al

mănăstirii a avut loc la Sfânta Liturghie Arhierască săvârșită la Săcal de Prea Sfințitul Părinte Episcop Sofronie în 28 februarie 2003.

Tot la solicitarea lerarhului Julei mi-a fost acordat rangul de arhimandrit la ședința Sfântului Sinod din 4-5 martie 2003, precum și distincția Crucea Patriarhală, din partea Prea Fericitului Părinte Patriarh Teoctist, iar hirotesia întru arhimandrit a fost săvârșită de Prea Sfințitul Părinte Episcop Sofronie la 20 aprilie 2003.

Din data de 24 ianuarie 2003 mi s-a încredințat și ascultarea de Consilier administrativ-cultural al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria. În această calitate am fost numit și redactor responsabil al periodicului nostru eparhial, intitulat „Buletinul Episcopiei”, care și-a început apariția în luna septembrie a anului 2003 și a ajuns la numărul 45.

Din încredințarea lerarului meu am dezvoltat relații de prietenie cu credincioși ai celorlalte jurisdicții ortodoxe din Ungaria (tinerii din „Federația Organizațiilor Creștin Ortodoxe de Tineret din Ungaria – MORISZ, monahi și monahii de origine maghiară, participând de pildă la rânduiala tunderii în monahism a unei maici ortodoxe maghiare la mănăstirea ortodoxă sârbă de la Mesici, 14–15 februarie 2006).

În privința limbilor străine cunoscute menționez franceza, greaca, maghiara și italiana.

GHID INTERNET

World Wide Web

World Wide Web, rețeaua denumită câteodată doar „net”, e partea cea mai interesantă a Internetului. E folosită atât de organizații, cât și de oamenii obișnuiți pentru a publica fel de fel de informații. Milioane de persoane pot accesa aceste informații, majoritatea lor fiind gratuite. Netul e uriaș și în continuă creștere.

La ce îmi folosește?

Netul poate fi folosit pentru a găsi știri din întreaga lume, informații despre diverse evenimente, poze, muzică, prezentări de filme. Poți cumpăra – și vinde – orice și oricât, de la case, până la excursii. Poți căuta informații speciale despre un anumit subiect sau poți naviga pentru a găsi lucruri care să-ți capteze interesul.

Ce e un website?

Când vezi o adresă care începe cu www, sau cu <http://www>, poți fi sigur că e vorba de adresa unui website (sau „site”). Adresele de website-uri se numesc URL-uri (de la Uniform Resource Locators). Informația de pe net e disponibilă sub formă de „pagini”, asemenea celor arătate mai jos. Un website poate conține mai multe pagini. Majoritatea firmelor au website-uri unde poți găsi informații despre activitatea lor putând, eventual, să le și cumperi produsele. Ziarele și revistele publică, de asemenea, și versiuni electronice pe website-ul propriu.

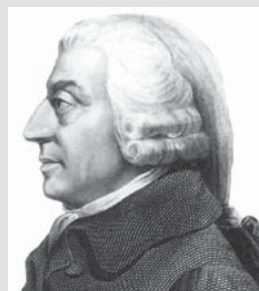
Pe internet găsești ziare on-line, dicționare și enciclopedii, muzee și galerii de artă, bănci, agenții de turism, magazine de cărți și de muzică. Există și site-uri extraordinare destinate iubitorilor de muzică și de sport.

Și oamenii obișnuiți pot crea un website propriu prin care să le comunice altora lucruri legate de ei înșiși sau de pasiunile lor. În cazul echipelor de fotbal, site-urile „neoficiale”, create de suporteri, sunt câteodată la fel de interesante ca și site-urile „oficiale”.

Home page

Când te conectezi, prima pagină ce se va deschide e pagina introductivă sau de deschidere (engl. home page) a browser-ului (sau a ISP-ului tău, dacă programul ți-a fost furnizat de el). Majoritatea paginilor introductive ale ISP-urilor arată ca prima pagină a unui ziar. Poți porni să explorezi netul chiar de pe acea pagină, apăsând pe imagini sau pe textele subliniate. Paginile și website-urile sunt interconectate printr-o rețea imensă de legături denumite hyperlink-uri sau, pe scurt, link-uri.

Acestea te poartă dintr-o pagină în alta legată de cea precedentă. Există două posibilități de a vedea când ai de-a face cu un link: dacă e vorba de niște cuvinte dintr-un text, link-ul va fi de altă culoare decât restul textului. E posibil să fie și subliniat. Și o poză poate funcționa ca link. Atât în cazul pozelor, cât și al textelor-link, cursorul mouse-ului se va schimba din săgeată în mânăuță atunci când va fi trecut pe deasupra lor. Dacă apeși un link, vei ajunge pe pagina de destinație, care va începe să fie afișată în browser în locul paginii din care ai plecat.

MARI GÂNDITORI
AI LUMIIAdam
Smith
1723–1790

„Consecințele neintenționate ale acțiunilor intenționate” se vor dovedi a fi în beneficiul întregii societăți

muncă. În mod asemănător, dacă produsul ar fi mai ieftin, mai la îndemână dintr-o altă sursă, Jones ori va falimenta, ori va fi forțat să micșoreze prețul produsului la un nivel concurențial. Modelul presupune absența monopolului, atât în privința pieței muncii cât și a pieței de desfacere.

Credința sa în rezultate benefice neintenționate a avut un efect extraordinar asupra industriașilor filantropi ai secolelor al XVIII-lea și al XIX-lea, și a furnizat temelia pe care ulterior vor fi construite teoriile etice aparținând lui Bentham și Mill. Cu toate acestea, asupra concepției lui Smith s-au formulat, fără prea mare dificultate, opinii critice. Presupunerea că urmărirea propriilor interese constituie un act filantropic și totodată nobil,

îndreptat asupra întregii societăți, deși încurajatoare capitalistului antreprenor, reprezintă cu siguranță un punct de vedere trunchiat. Nu avem decât să aruncăm o privire retrospectivă asupra istoriei sociale a Marii Britanii industriale, zărind de îndată practicile exploatare a muncii, caracteristice epocii industriale, precum și sărăcia extremă și condițiile sociale degradante ale claselor muncitoare suferinde, și realizăm că modelul său idealist are mult mai multe grave consecințe negative „neintenționate”. Ceea ce a dus la îmbunătățirea acestor condiții în vestul industrializat nu a fost o adoptare triumfală a principiilor sale în cadrul economiei occidentale, ci o transferare a sărăciei și practicilor de exploatare a muncii dintr-o parte în alta a lumii. Cu alte cuvinte, condițiile de trai ale celor din Occident s-au îmbunătățit în detrimentul altor țări, în măsura în care munca necesară sprijinirii filosofiei economice a lui Smith a fost înlăturată din cadrul societăților occidentale, și transferată celor din lumea a treia.

Indiferent de vederile politice avute față de Smith, Avuția națiunilor este una dintre cele mai importante și, pe bună dreptate, citite lucrări aparținând filosofiei economice și politice din istoria gândirii occidentale. Se impune citirea și aprofundarea ei atât de către critici, cât și de către adepții lui Smith.

Teatrul Adam Smith

Filosof scoțian interesat de probleme morale, politice și economice, Smith a fost contemporan cu Hume, împărtășind conduită și concepția filosofică a acestuia. Prelegerile sale asupra eticii și logicii au fost publicate sub titlul Teoria sentimentelor morale, însă faima i se datorează lucrării sale de economie politică, Avuția națiunilor.

Admirat de Margaret Thatcher și prețuit de economiștii conservatori, Smith este celebru pentru vederile sale asupra proprietății private, economia pieței libere și doctrina conform căreia „consecințele neintenționate ale acțiunilor intenționate” se vor dovedi a fi în beneficiul întregii societăți. Ideea aflată în spatele acestui posibil, și eventual valabil, fericit principiu, este că în timp ce ne urmărim propriile interese, servim în mod neintenționat interesele societății ca întreg.

Un exemplu simplu va ilustra esența ideii sale. Să presupunem că Jones, străduindu-se pentru propria prosperitate, se decide să-și înființeze și să-și conducă propria afacere, producând un obiect necesar vieții cotidiene. Deși el are în vedere doar obținerea bunăstării proprii, afacerea sa antreprenorială se dovedește că aduce beneficii altora și deși nu această este intenția lui Jones. Mai întâi, el oferă un mijloc de trai angajaților săi, aducându-le astfel beneficii directe. Apoi, face ca obiectul produs să fie mai ieftin sau mai ușor de găsit de către clienți, în comparație cu perioada premergătoare intrării lui în afaceri, ușurând astfel un aspect, chiar și minor, al vieții acestora. Forțele economiei de piață asigură apariția acestor beneficii neintenționate, căci dacă angajații lui Jones ar putea găsi o slujbă în condiții mai profitabile, fie vor înceta să mai lucreze pentru el, fie Jones va fi nevoit să le mărească salariul pentru a-și asigura forța de

Olimpiadă la limba română

Proba în scris a olimpiadei la limba și literatura română s-a desfășurat pe 9 ianuarie, la care s-au înscris 15 elevi din clasele 11 și 12 ale Liceului „Nicolae Bălcescu” din Jula. Dintre aceștia, 4 au obținut punctajul necesar pentru a continua la proba orală. Proba orală va avea loc pe 13

aprilie, la sediul Autoguvernanării pe Țară a Românilor din Ungaria, unde liceenii își vor dovedi cunoștințele din limba și literatură română în fața unei comisii de examinare. Elevii care vor câștiga și proba orală vor fi scutiți de bacalaureatul la limba română.

R.P.

Da sau nu?

1. Cuvântul „miniatură” se trage din limba italiană.
2. Salvador Dali s-a născut în Catalonia, în anul 1902.
3. Greta Garbo a primit premiul Oscar în anul 1955.
4. Luanda este capitala Libiei.
5. Jaques Chirac și Carlos Saura s-au născut în același an.
6. Pictura Mona Lisa a fost furată în anul 1911, și peste 2 ani au găsit-o.
7. Rembrandt a murit ca un om bogat, în anul 1669.
8. Anul Jocurilor Olimpice din Moscova a fost 1980.
9. Divorțul lui Steven Spielberg a fost cel mai scump divorț din lume.
10. Universitatea Babeș-Bolyai inițial a fost liceu regal, numai în anul 1872 a primit rangul de universitate.

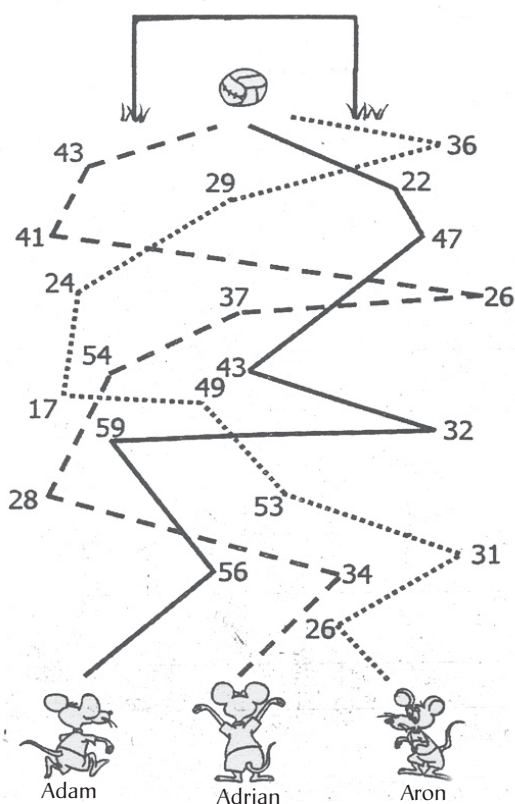
Ana Crișan

Rezolvare:

1. Da, 2. Nu (în anul 1904), 3. Da, 4. Nu (capitala Angolei), 5. Da, în anul 1928, 6. Da (hoțul a fost italianul Peruggia), 7. Nu (a fost foarte sărac), 8. Da, 9. Da, 10. Da

Meciul șoriceilor

Șoriceii joacă un meci de fotbal. Golul a fost marcat de șoricețul al cărui mingea a făcut cel mai scurt drum. Cine e câștigătorul?

Rezolvare:

Adam: 259, Adrian: 263, Aron: 265. Golul a fost marcat de Adam.

A. Crișan

Jocuri pentru copii

Douăsprezece bețișoare

Copiii sunt așezați în grup. Educatoarea alege un copil care „va miji”. La capătul unei scânduri așezate oblic, după sistemul balansoarului, sunt așezate 12 bețișoare mici.

La începerea jocului, educatoarea trebuie să lovească celălalt capăt al scândurii care, balansându-se, provoacă risipirea bețișoarelor. Copilul care „a

mijit” trebuie să le strângă pe toate și să le așeze la locul lor, fără să întoarcă capul. În acest tip, copiii se ascund. Cel care a „mijit”, pornește să-și caute prietenii de joacă. Dacă vreun copil, care s-a ascuns, izbutește să ajungă la scândură, să o lovească, să risipească din nou bețișoarele și să strige: „Bețișor salvator, salvează-ne pe

toți!”, copilul care „a mijit” este obligat să vină să strângă bețișoarele și să le așeze în ordine pe scândură.

Copiii ascunși au dreptul să vină să lovească locul fixat și să strige: „Ne-am salvat!” Dacă cel care „a mijit” reușește să împiedice lovirea scândurii, ultimul copil ascuns va trebui „să mijească”.

Vulpea și iepurele

Copiii stau în cerc. Unul din ei este ales să joace rolul „vulpilor”. Vulpea trece prin fața copiilor recitând:

Eu sunt vulpea roșcovană!
Iepure, păzește-ți blana!
Încep să fug după tine,
Teafăr, n-ai să scapi de mine!

Copilul în dreptul căruia se termină ultimul vers este atins pe umăr de vulpe și

devine iepure. El fuge, iar vulpea caută să-l prindă. Iepurele poate să fugă în cerc sau în afara cercului pentru a nu fi prins. Vulpea nu are dreptul să-l prindă decât în cerc. Jocul se termină când vulpea prinde iepurele.

Dacă cel care joacă rolul vulpii este mai puțin îndemânatic, i se poate da ca ajutor un pui de vulpe.

UMOR

Liceul N. Bălcescu pe internet:
www.balcescu.sulinet.hu

Ziariști euroregionali la redacția Foi

Euroregiunea Dunăre-Criș-Mureș-Tisa cuprinde un spațiu de 77.600 km² cu o populație de 5,2 milioane de locuitori. O caracteristică importantă pentru imaginea acestei zone în Europa este că nu există un potențial conflictual în zonă iar colaborarea transfrontalieră are valoare de exemplu.

Ca un proiect al Euroregiunii DCMT, în perioada 5-9 martie, la Seghedin a avut loc workshopul pentru mass-media - Centrul de Informații Euroregional. În cadrul întâlnirii, ziariștii au dezbătut problemele de colaborare transfrontaliere ale mass-media. În timpul celor cinci zile, participanții unguri și sârbi s-au deplasat la Kecskemét, Bichișciaba, Julia și Mórahalom.

Alături de prelegerile legate de rolul politicii în jur-

nalism, despre sprijinirea financiară a domeniului, drepturi europene pentru ziariști, etc., la Julia, participanții au făcut cunoștință cu presa scrisă a românilor din Ungaria. Delegația ziariștilor euroregionali a sosit în județul Bichiș cu Petru Cîmpian, redactor șef al redacției românești a Radiodifuziunii Maghiare,

care este implicat și el în colaborarea transfrontalieră. La Redacția Foi românești, redactorul șef Eva Iova a prezentat pentru colegii sârbi și unguri, activitatea săptămânalului românesc. Oaspeții au fost interesați și de situația generală a minorității române din Ungaria.

R. Păcș

Turism activ ecologic și rural în Valea Crișurilor

Exploatarea posibilităților economice și culturale oferite de mediul înconjurător, respectiv dezvoltarea zonei frontaliere maghiaro-române este scopul principal al programului Asociației Parcului Natural Valea Crișurilor, început acum un an. Potrivit Triplex

News, proiectul „Model maghiaro-român de dezvoltare a inițiativei turistice în valea Crișurilor”, în valoare de peste 26 milioane de forinți, a continuat la Salonta, unde specialiștii au examinat ideea unei tabere sportive de tragere cu arcul, program ce ar spri-

jini un mod de viață sănătos, păstrarea tradițiilor și educarea comunității. Asemenea consfătuiri au avut loc și la Bichișciaba, pe tema turismului activ ecologic și rural. Procesul a ajuns acum la cea mai interesantă fază, cea a realizării practice.

Apel

Vreți să învățați limba română?

Asociația Culturală Română „Mihai Părdi” din Otlaca-Pustă atrage atenția celor interesați asupra unui curs de limbă română pentru 20 de adulți.

Cursul se va desfășura între 1 septembrie 2007 - 29 februarie 2008, la Casa de cultură sau la școala din Otlaca-Pustă. Este vorba de patru ore la săptămână, 70 de ore în acest an. În 2008, cursul va începe la 1 septembrie. Conform planurilor, vor avea loc 70-80 de ore anual, în total aproximativ 250-400 de ore, care vor pregăti candidații pentru examenele din limba română la gradul de bază și cel mediu.

Cursul și manualele sunt gratis, dar pentru absențe se plătește câte 400 de forinți. Înscrierile se pot face până la 30 martie, la numerele de telefon 68/428-153 (Victoria Tokai), 68/428-000 (Elvira Ardelean, Primărie), 20/388-7807 (Eva Bocior Karancsi), la adresa e-mail, bocsovea@t-online.hu sau în scris pe adresa sediului Asociației 5665 Otlaca-Pustă, strada Kossuth nr. 45.

Eva Bocior Karancsi, președinte

MAXIME

Să ne mințim pe noi înșine ne este mai adânc înrădăcinat decât să-i mințim pe ceilalți!

(Dostoievski)

Dacă vrei odihnă, crede. Dacă vrei adevărul, caută și suferă.

❖

Cine învață nu înseamnă că și ajunge la adevăr. Cine ajunge la adevăr, nu-i încă în stare să-l înțerească. Cine-l înțerește nu înseamnă că și știe să-l înțerească.

❖

A deține adevărul este calea celestă. A căuta adevărul este calea omului.

(Confucius)

Adversarul care îți este o obsesie a devenit o parte din tine.

(Lucian Blaga)

APEL Fotografia, moștenire de familie

Istoria unei comunități în imagini. În albumul fiecărei familii românești există fotografii cu copii, cu familii, cu cătane, cu lucrările de pe câmp, cu minunatele noastre dansuri populare etc. Toate acestea fac parte din patrimoniul cultural material al românilor din Ungaria, un patrimoniu care stă ascuns.

Muzeul Erkel Ferenc din Julia și Editura Noi lansează un apel în rândul românilor din Ungaria de a contribui la îmbogățirea colecției de fotografii vechi despre comunitatea românească din această țară, de a scoate la lumină aceste valori.

Așteptăm să ne trimiteți fotografiile pe adresa Editurii Noi (Julia, strada Gh. Doja nr. 8), cu toate informațiile pe care le aveți despre aceste poze. Ele vor fi scanate, introduse într-o bază de date, după care se vor înapoia.

Cele mai interesante fotografii vor fi publicate în săptămânalul „Foaia românească”, cu toate informațiile legate de familia de la care provine. Se planuiește, ca din materialul adunat să se realizeze o expoziție, la care să fie invitați toți cei care au contribuit la scoaterea la lumină a acestor valori ale naționalității române din Ungaria.

Fotodocumentar

Românce din Chitighaz
(Fotografie din arhiva lui dr. Gheorghe Ruja)

www.gurmania.hu

Amintiri din Cenadul Unguresc de altă dată (2)

Interviu cu Vasile Mărienuț din Cenadul Unguresc

În numărul trecut al revistei noastre, v-am prezentat un român devotat din Cenadul Unguresc, pe *Vasile Mărienuț*, care ne-a povestit cu multă mândrie despre sătulețul românesc de odinioară, despre vremurile de demult, despre tradițiile moștenite de la părinți, precum și despre viitorul pe care-l dorește acestei comunități. Urmează partea a doua a convorbirii noastre.

Vremuri grele

– Ce patruzeci de ani ai comunismului nu au trecut ușor peste oameni, ci au lăsat urme adânci. Pentru că înainte chiar dacă nu toată familia mergea la biserică, dar din toată familia măcar unul era acolo duminica. Un alt motiv pentru care tineretul uită biserica este faptul că din anul 1948, dacă îmi aduc bine aminte, învățatul religiei este facultativ și aceia care s-au născut după 1948, nu au mai învățat religie dacă nu au vrut, iar dacă nu e obligatoriu copiii nu merg. Așa că aici la noi, de pe vremea când a fost preot *Pavel Ardelean* nu s-a mai făcut religie.

Au venit vremuri grele peste satul nostru și am avut și familia noastră mari necazuri, că ne-au luat sălașele, ne-au ocupat casele și pe noi ne-au dat afară din propria noastră casă. Eu atunci am fost militar, pe tata l-au băgat în pușcărie, pentru că a fost chiabur, iar pe mama au mutat-o din casă, bunică mea a fost nevoită să meargă la soră-sa, iar din casa noastră au făcut depozit pentru grâu. După ce au scos grâul au băgat securiști în toate trei came-

rele, iar în camera din spate a fost executorul. Ne-au luat pământul, iar din animale nu ne-au lăsat numai un cal. Pe părinții mei nici în curte nu i-au lăsat să intre. Din familiile de chiaburi de la noi, nu cred că a fost vreuna din care să nu fi fost arestat cineva. Și o mătușă de-a mea o fost arestată, că nu o plătit dările la stat așa cum ei au cerut. Oricât le-ai dat nu le-o fost destul.

În anul 1955 am primit casa înapoi, dar până în 1956 am avut în casă securiști grăniceri. Când au părăsit casa ne-au dat nouă cheile și am putut s-o refacem din nou.

Românii învățați s-au dus din sat

– În 1956 m-am căsătorit. *Veturia Tăuț*, soția mea, este tot româncă din Cenad. Eu dacă am început să lucru la colectivă, am fost magazioner șef și a început să ne meargă mai bine, colectiva avea 10.500 de holde de pământ. Și soția mea a fost angajată acolo pe post de contabilă și cu timpul am uitat de încercările grele prin care am trecut. Avem un băiat, pe care l-am învățat limba noastră strămoșească

Soții Mărienuț în tinerețe

că și obiceiurile românilor de aici. El nu mai stă la Cenad, s-a stabilit acolo unde are loc de muncă. Românii învățați care s-au dus de la noi din sat, nu s-au mai întors. Și-au găsit locuri de muncă prin orașe, s-au căsătorit și nu s-au mai întors să locuiască la Cenad. Pe acele vremuri, când a fost populația mai mare, la Cenad am fost 3150 de locuitori, iar acum suntem 1538. De la noi din Cenad aproape toți românașii au mers să învețe mai departe, putem fi mândri de ei. Am socotit într-o zi că dintre românii care s-au născut și au terminat școala românească la Cenad, avem 4-5 medici, vreo 26 de profesori, trei farmaciști, un veterinar, un preot, ingineri, educatoare, avocați, și alții. Cei cu bacalaureat nici nu i-am mai numărat...

Tinerii nu mai vin la biserică

– Noi acum suntem pensionari, băiatul nostru e la casa lui. De zece ani sunt

serică. Acum suntem tare puțini credincioși pentru că noi, bătrânii, suntem din ce în ce mai puțini. Noi mai căutăm biserica, dar nu mai e cum o fost demult. Tinerii nu mai vin la biserică și nici nu mai vorbesc românește. Anul acesta biserica noastră va împlini 200 de ani și avem nevoie de bani pentru renovare. Se degradează clopotele, acoperișul și casa parohială, și nu știu cum vom face față la toate. Biserica noastră a fost mai demult cea mai înfloritoare parohie ortodoxă română din Ungaria. Ea își așteaptă, ca întotdeauna, credincioșii cu porțile larg deschise. Dar, din păcate, suntem tot mai puțini...

A.L.Crișan

Iconostasul bisericii românești

Cele două biserici ortodoxe din Cenad, în stânga cea românească, în dreapta cea sârbească

În liniștea primăverii

de Ana Crișan

În căldura primăverii
Ramura se leagănă,
A trecut o iarnă rece
Cu jale tristă, lungă.

În liniștea nopții aud
O scumpă melodie,
În inima-ngădurată
Poartă mare deschide.

Pe această poartă intră
Zâmbet și veselie,
Fie gazda armoniei,
Fie lumină vie!

Și un suspin din pieptul meu
Fie limpede izvor,
Din care cu visuri sfinte
Se naște dulce amor.

Ceea ce făcuse el era chiar mai grav decât un furt obișnuit. Cartea era cu siguranță unică și de neînlocuit. Precis că fusese cea mai scumpă comoară a domnului Koreander. Era cu totul altceva să furi unui violonist vioara sa fără pereche sau unui rege coroana sa, decât să iei bani dintr-o casă.

Și pe când alerga, strângea la piept pe sub palton cartea. Nu voia s-o piardă, oricât de mult l-ar fi costat. Era tot ce mai avea pe lume.

Căci acasă, firește, nu se mai putea întoarce acum.

Încercă să și-l închipuie pe tatăl său cum ședea și lucra în camera cea mare transformată în laborator. În jurul lui se aflau zeci de mulaje de ghips ale unor danturi, căci tata era tehnician dentar. Bastian nu se întrebase, de fapt, niciodată dacă tata își făcea munca cu plăcere. Acum îi trecea pentru prima dată prin minte, dar de aici înainte nu avea cum să-l mai întrebe.

Dacă s-ar duce acum acasă, tata ar ieși din laborator în halatul său alb, ținând poate în mână o dantură din ghips, și l-ar întreba: „Te-ai și întors?” – „Da”, ar spune Bastian – „N-ai școală azi?”. Vedea în minte fața tristă și liniștită a tatălui său și știa că-i va fi cu neputință să-l mintă. Dar adevărul nu i-l putea spune cu nici un chip. Nu, singurul lucru pe care îl putea face era să plece, oriunde, departe. Tata nu trebuia să afle niciodată că fiul lui devenise un hoț. Și poate că nici nu va băga de seamă că Bastian nu mai era acolo. Gândul acesta îl consolă parcă.

Bastian se opri din alergat. Acum mergea încet, iar la capătul străzii vedea clădirea școlii. Fără să-și dea seama, alergase pe drumul obișnuit ce ducea spre școală. Strada i se părea de-a dreptul pustie, deși ici și colo treceau oameni. Dar în ochii celui care sosește mult prea târziu, lumea din jurul școlii pare întotdeauna un deșert. Iar Bastian simțea cum la fiecare pas crește teama în el. În orice caz, se temea de școală, locul înfrângerilor sale zilnice, se temea de profesori, care îl mustrau

Michael Ende Povestea fără sfârșit (fragmente)

cu blândețe sau își vărsau supărarea pe el, se temea de ceilalți copii care râdeau de el și nu lăseau să treacă nici un prilej fără să-i dovedească ce băiat nepriceput și lipsit de apărare era. Dintotdeauna școala îi apăruse ca o pedeapsă cu închisoarea nesfârșit de lungă, ce va ține până va fi om mare și pe care trebuia s-o rabde supus și în tăcere.

Acum însă, trecând prin coridoarele răsunătoare unde mirosea a ceară și a paltoane ude, simțind cum liniștea ce pândea în clădire îi astupă brusc urechile ca niște dopuri de vată și ajungând, în sfârșit, în fața ușii clasei sale, vopsită în aceeași culoare a spanacului bătrân ca și pereții din jur, înțelese limpede că nici aici nu mai avea ce căuta de acum înainte. Tot trebuia să plece. Așa că putea pleca chiar acum.

Dar încotro?

În cărțile sale Bastian citise povești cu băieți care se angajau pe câte un vapor și plecau în lumea largă ca să-și caute norocul. Unii deveneau pirați sau eroi, alții se întorceau după ani și ani ca oameni bogați în patrie, fără ca cineva să ghicească cine erau de fapt.

Bastian nu se credea însă în stare de așa ceva. De asemenea, nu își închipuia defel că ar putea fi primit ca elev matelot. În plus, nu avea nici cea mai vagă idee cum ar putea ajunge într-un port unde să existe vapoarele potrivite pentru asemenea planuri cutezătoare.

Deci încotro?

Și dintr-o dată îi veni în minte locul potrivit, singurul loc unde nu va fi căutat – cel puțin pentru moment – și unde nu va fi găsit.

Podul era mare și întunecos. Mirosea a praf și a naftalină. Nu se auzea nici un sunet în afară de darabana înăbușită a ploii pe tabla de aramă a uriașului acoperiș. Grinzi groase, înnegrite de vreme, se ridicau la distanțe egale din pod de scânduri, se uneau mai departe, sus, cu alte grinzi ale șarpantei acoperișului și se pierdeau undeva în întuneric. Ici și colo spânzurau pânze de păianjen, mari cât un hamac, ușor și fantomatic purtate încolo și încolo de curentul de aer. De sus de tot, dintr-o fereastră, pătrundea o lumină lăptoasă.

Singura vietate din acest loc unde timpul părea să se fi oprit era un șoricel care fugea cu pași mărunți pe podeaua de scânduri, lăsând urme fine în praf. Codița pe care o trăgea după el se vedea ca o linie subțire între urmele lăbuțelor. Brusc, șoricelul se ridică în două labe și ascultă. Apoi dispăru – țuști! – într-o gaură din dușumea.

Se auzi zgomotul unei chei într-o broască mare. Ușa podului se deschise încet și scârțâind, o rază lungă de lumină pătrunse o clipă în încăpere. Bastian se strecură înăuntru, apoi ușa se închise din nou scârțâind și se trânti. Băiatul vări o cheie mare pe dinăuntru în broască și răsuci cheia. Pe urmă mai trase și un zăvor și răsufli ușurat. Acum era într-adevăr de negăsit. Aici nu-l va căuta nimeni. Foarte rar venea cineva aici – o știa destul de sigur – și chiar dacă întâmplarea ar face ca tocmai azi sau mâine cineva să aibă treabă aici, persoana respectivă va găsi ușa încuiată. Iar cheia se rătăcise. Și dacă ar izbuti

totuși să deschidă într-un fel oarecare ușa, lui Bastian îi mai rămânea încă destul timp să se ascundă printre vechiturile din pod.

Încetul cu încetul ochii lui se obișnuiră cu lumina scăzută. Cunoștea bine locul. Cu o jumătate de an în urmă administratorul școlii îi ceruse să-l ajute la un coș de rufe mare și plin cu reformulare și documente vechi care trebuiau duse în pod.

Tot atunci văzuse și unde era locul cheii: într-un dulăpior de perete atârnat lângă palierul de sus al scării. De atunci nu se mai gândise niciodată la asta. Acum însă își amintise.

Începu să-i fie frig, căci paltonul îi era ud, iar aici sus era foarte rece. Mai întâi să-și caute un loc unde putea să se instaleze ceva mai confortabil. Căci avea să rămână multă vreme aici. Cât de multă – nici nu voia să se gândească deocamdată, și nici la faptul că foarte curând i se va face foame și sete.

Se plimbă puțin prin pod.

Tot soiul de vechituri pretutindeni, rafturi cu clasoare și acte nefolosite de mult, bănci îngrămădite unele peste altele, cu pupitre mânjite de cerneală, un stativ de care atârnavă o duzină de hărți depășite, mai multe table de pe care se cojea vopseaua neagră, sobe de fier ruginite, aparate de gimnastică ce nu mai erau bune de întreținut, ca, de pildă, o capră al cărei înveliș de piele era atât de rupt, că toți câlții ieșeau afară, mingi de sport plesnite, un vraf de saltele de gimnastică vechi și pătate, apoi câteva animale împăiate și pe jumătate roase de molii, printre ele o bufniță mare, un vultur și o vulpe, tot soiul de

retorte și eprubete crăpate, o mașină Wimshurst, un schelet omenesc atârnat pe un fel de cuier și multe lăzi și cutii pline cu caiete și manuale vechi. Până la urmă, Bastian se hotărî să se instaleze pe maldărul de saltele vechi.

Dacă te întindeai pe ele, te simțea aproape ca pe o canapea. Le cără sub fereastră din acoperiș unde era locul cel mai luminos. În apropiere erau stivuite câteva păături militare cenușii, firește foarte prăfuite și rupte, dar totuși în stare de folosință.

Bastian și le luă. Își dezbracă paltonul ud și-l atârna de cuier, lângă schelet. Omul de oase se legănă puțin încoace și încolo, dar Bastian nu se temea de el. Poate pentru că era obișnuit de acasă cu lucruri asemănătoare.

Își scoase și cizmele pătrunse de apă. Numai în ci-orapi, se așeză turcește pe saltelele de gimnastică și își trase păturile cenușii pe umeri, ca un indian. Lângă el se afla ghiozdanul – și cartea arămie.

Se gândi că jos în clasă ceilalți erau acum la ora de germană. Poate că scriau tocmai o compunere pe cine știe ce temă plicticoasă de moarte.

Bastian privi cartea.

– Aș vrea să știu, spuse vorbindu-și singur, ce se petrece, de fapt, într-o carte cât timp stă închisă. Probabil că nu există decât literale tipărite pe hârtie, totuși – ceva tot trebuie să se petreacă, fiindcă atunci când o deschid, găsesc acolo o întreagă poveste. Apar personaje pe care eu nu le cunosc, fel de fel de aventuri, de isprăvi și lupte – uneori au loc furturi pe mare sau ajungi în țări și orașe străine. Toate acestea se găsesc într-un anumit fel de carte.

Trebuie s-o citești ca să le trăiești pe toate, asta-i limpede. În carte se găsesc însă toate acestea dinaintea.

Aș vrea să știu în ce fel?

Dintr-o dată se simți într-o dispoziție aproape solemnă.

Se așeză mai bine, luă cartea, deschise prima pagină și începu să citească.

POVESTEA FĂRĂ SFÂRȘIT

Urmașele Monei Lisa

După îndelungi cercetări, un genealogist italian susține că le-a descoperit pe descendentele faimoasei Mona Lisa, pe care Leonardo da Vinci a pictat-o. Acestea ar fi fiicele prințului Strozzi, din Toscana, Natalia și Irina, în vârstă de 29 și, respectiv, 24 de ani, una mai frumoasă și mai talentată decât alta, scrie „Le Figaro”.

Genealogistul Domenico Savini a găsit în arhivele familiei Strozzi, care în secolul XIV rivaliza cu cea de Medici, documente ce duc la celebra Gioconda.

Ipoteza sa a pornit de la mărturia arhitectului Giorgio Vasari că tână femeie pictată de Leonardo da Vinci se numea înainte de căsătorie Lisa Gheradini. În 1495, pe când avea 16 ani, aceasta s-a căsătorit cu fiul marchizului Francesco del Bartolomeo el Giocondo. Acesta i-ar fi comandat, în 1503, lui Leonardo da Vinci portretul soției sale, dar tabloul nu a mai ajuns în posesia sa.

Lisa del Giocondo i-a dăruit soțului său doi băieți și o fată și a dus o viață discretă. A murit în 1542.

Descendența directă, pe linie bărbătească, a numelui del Giocondo s-a încheiat la sfârșitul secolului al XVII-lea, dar a supraviețuit ramura feminină. Mai întâi prin căsătoria dintre Maddalena del Giocondo cu Niccolo del Garbo, apoi prin alianța fiului Maddalenei cu Lisabetta de Mozzi.

În arhivele Mozzi del Garbo, genealogistul a găsit referiri la un portret al Monei Lisa. Descendenții familiei Mozzi au ajuns în familia Bombicci-Pontelli. Savini a stabilit că filiația dintre Mona Lisa și prințesele Strozzi se face prin tensa Maria Luisa

Guicciardini, născută Bombicci-Pontelli, moștenitoare a arhivelor Mozzi, del Garbo și del Giocondo. Cele două prințese au avut parte de o educație de excepție.

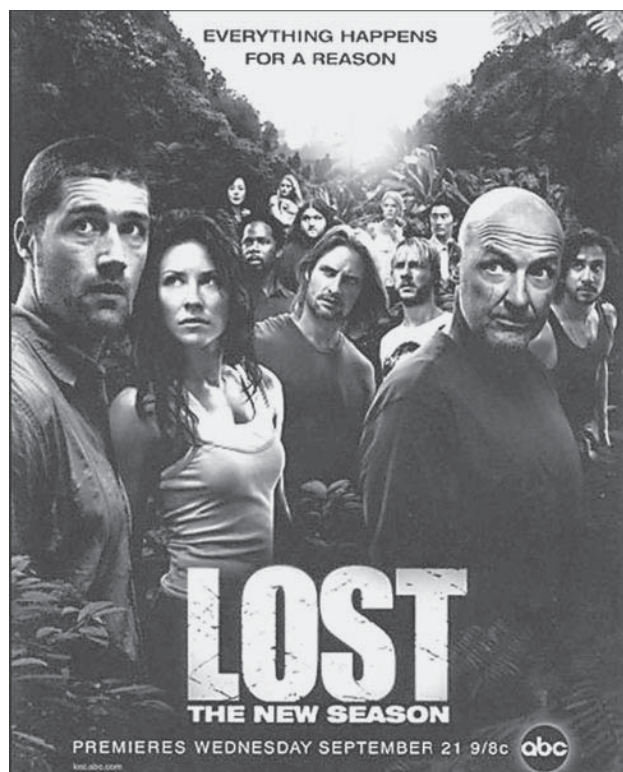
Cea mare, Natalia, în vârstă de 29 de ani, a luat lecții de dans cu Rudolf Nureev, este o pianistă talentată și vorbește cinci limbi străine. Mezina, Irina, vorbește șapte limbi străine, a studiat economia la Universitatea Bocconi din Milano și a făcut stagii de pregătire în Downing Street 10 și la Bruxelles, pe lângă președintele Comisiei Europene, Manuel Durao Barroso.

Încă o româncă în „Lost”

Serialul „Lost”, difuzat de canalul american ABC, vehiculează un al doilea nume românesc, după ce Monica Bărlădeanu a făcut parte din distribuția unui episod din seria a doua.

Surpriza scenariștilor îi va bucura cu siguranță pe români. În episodul 11 din seria a treia (Enter 77), deja văzut de americani, Locke, Sayid, Kate și Danielle găsesc adânc în junglă un personaj ciudat. Rusul Mikhail Bakunin trăiește

uni Sovietice și combatant în Afganistan. Opinia lui răscolește istoria sportivă. Rușii nu au suportat supremația românei, iar la Jocurile Olimpice din 1980 de la Moscova au oprit-o să câștige aurul și la individual compus, gimnasta noastră fiind nevoită să se mulțumească cu primul loc la bărnă și sol. Nadia a trebuit să aștepte primirea unei note, până ce rusoaica Elena Davidova și-a încheiat unul dintre exerciții. Punctajul final a scos-o

într-o locuință super/tehnologizată, ticsită cu documente secrete. Are o pisică agilă, pe care o cheamă Nadia. Îi cere, în limba lui Dostoievski, să fie politicoasă cu oaspeții. Pe un perete, un poster cu Nadia Comăneci se bucură de vizibilitate maximă. „O cheamă Nadia, după Nadia Comăneci, cea mai cunoscută gimnastă a lumii. Ne-am născut în aceeași zi”, îi spune rusul lui Sayid. O replică aparent banală, dar care răzbună multe momente triste și nedreptăți pe care le-a trăit gimnasta română. În cel mai vizionat serial de pe planetă, Nadia Comăneci își păstrează notorietatea absolută în domeniu. Paradoxal, un adevăr pe care îl spune un rus, pe o insulă, un patriot, produs al fostei Uni-

terior campioană olimpică la individual pe sportivă din spațiul ex-sovietic, în dauna românei.

Regizorul Nikita Mihalkov, la Festivalul B-EST din București

Invitatul de onoare al ediției din acest an a Festivalului Internațional de Film B-EST este regizorul Nikita Mihalkov. Supranumit „Spielberg al Rusiei”, Nikita Mihalkov va deschide Festivalul B-EST cu „Soare înșelător”, care a obținut în 1994 Premiul Oscar pentru cel mai bun film străin. Mihalkov va fi prezent și la proiecțiile peliculelor „Statski Sovetnik”

(2005, producător și actor) și „Bărbierul din Siberia” (1998), filme alese la sugestia regizorului. Totodată, Nikita Mihalkov va susține la București un master-class cu tema „Regizorul în 2 ipostaze – în afara filmării și la cadru”, la care vor putea participa studenți la teatru și film, oameni de cinema. Cea de-a treia ediție a Festivalului Internațional de Film B-EST va in-

clude două noi categorii competiționale: documentare și scurtmetraje. Agenda festivalului va fi completată cu evenimente tematice precum „Al șaptelea univers” (filme de lungmetraj și documentare, prezentate și premiate la festivaluri internaționale de film în 2005 și 2006), „Le Coup de foudre” (secțiune dedicată filmului francophon, organizată în colaborare cu Institutul Francez din București). Acestora li se adaugă secțiunile „Once We Were Birds, Romani Cinema” (colecție de scurt și lungmetraje semnate de autori consacrați, precum și de realizatori romi) și „The Russian Cut” (producții ale școlii ruse de film). Cel din urmă eveniment tematic va include o retrospectivă Andrei Tarkovsky, în prezența fiului acestuia, Andrei Tarkovsky Jr.

Un portal axat pe știrile din România, special concepute pentru românii din străinătate.

**www.
ghidul-
romanilor.
com**

Suporterii echipei Poli Timișoara au ieșit în stradă

Mii de suporterai echipei Poli Timișoara au protestat, sâmbătă, în Piața Operei, față de decizia tribunalului de la Lausanne prin care clubul trebuie să își schimbe numele, culorile și sigla. Magistratii au decis că acestea aparțin italianului *Claudio Zambon*, fost patron al lui Poli.

Federația Română de Fotbal a cerut actualei conduceri a lui Poli Timișoara să schimbe până pe 23 martie numele, culorile, imnul și emblema clubului, conform deciziei TAS.

Protestul suporterilor a început după-amiază, la stadion, unde Politehnica Timișoara a primit vizita Politehnicii Iași. Cei peste 20.000 de fani veniți pe arena Dan Păltinișanu au păstrat 10 minute de liniște în debutul partidei și au afișat peste 20 de bannere cu mesaje împotriva celor pe care îi consideră vinovați.

Între textele scrise de galeria bănățeană se aflau: „În '89 am dăruit un regim împreună / Refuzăm să murim cu dreptatea în mână”, „86 de ani nu se măsoară în bani / Istorie și tradiție mai presus de ambiție”, „O ultimă soluție, o nouă revoluție”, „Corup-

ție, șantaj, aceeași destinație: oamenii corecți din federație”.

De asemenea, fanii și-au arătat susținerea față de patronul echipei, *Marian Iancu*, cel care a anunțat că va lupta pentru a schimba decizia TAS. Și suporterii oaspeților s-au alăturat timișorenilor în protestul acestora, afișând un mesaj de susținere: „O echipă cu renume și suporterii de invidiat pătat de palmaresul pe nedrept luat”.

Imediat după finalul meciului, suporterii timișoreni s-au îndreptat spre Piața Operei, în perimetrul dintre Operă și Catedrala din Timișoara, unde au avut loc și manifestările din decembrie 1989. La balconul Operei a fost afișat un banner uriaș cu mesajul „Poli suntem noi”.

Suporterii timișoreni au cântat în permanență numele echipei favorite, au scandat numele unor foști fotbaliști și suporterii timișoreni care au decedat și au strigat „Vă vom iubi mereu”, au aprins torțe, au scandat numele orașului și al echipei.

Fanii au fluturat steaguri alb-violete, iar la ora 19.30,

asa cum prevedea aprobarea primită din partea autorităților locale, au părăsit Piața Operei pe acordurile „Marșului Triumfal”.

VARIANTE Ripensia sau Chinezul

Dacă Poli nu va reuși să-și recupereze palmaresul și culorile și va fi nevoită să-și schimbe denumirea, fanii au propus variantele Chinezul sau Ripensia. Cele două grupări de legendă din perioada interbelică au adus faimă orașului Timișoara.

Chinezul s-a înființat în 1910 și s-a desființat în 1946. Echipa a fost numită astfel după Pavel Cneazul, sau Pavel Chinezul, un general din armata lui Iancu de Hunedoara. Formația Chinezul a cucerit șase titluri consecutive, în perioada 1921-1927.

Ripensia Timișoara (de la denumirea Banatului în timpul ocupației romanilor, provincia Dacia Ripensis) s-a înființat în 1928 și a dispărut în 1948. A cucerit patru titluri de campioană și două Cupe ale României. La Ripensia au jucat faimoșii Bindea, Beke, Ciolac, Schwartz și Dobay.

Chiar dacă n-a mai avut o echipă mare de fotbal de peste 15 ani, Poli Timișoara are cei mai frumoși suporterii. Pasiunea și devotamentul pentru culorile alb-violet au scos sâmbătă seara, în Piața Operei, peste 10.000 de fani, în condițiile în care formația favorită tocmai pierduse pe teren propriu, scor 0-1, în fața echipei Poli Iași.

Steaua – FC Argeș 2-0

Debutul lui Elton aduce prima victorie a Stelei în 2007

Fotbalistul brazilian *Elton* a debutat la Steaua, micuțul jucător (1,56 m) entuziasmând spectatorii prin driblingurile și pasele sale, dar și prin golul marcat la primul meci în tricoul roș-albastru, la trei minute după ce *Vali Badea* (49) deschisese scorul. Meciul s-a disputat la Craiova, din cauza suspendării arenei din Ghencea.

„Sper că acest rezultat să ne ajute să trecem de acest blocaj psihic. La Steaua, fiecare meci pe care îl joci, trebuie să-l câștigi. Am avut mult ghinion în ultimul timp, au fost și arbitrajele pe care le-am avut și acum puteam avea un avans confortabil față de adversare. Elton a fost foarte emoționat, își dorea să joace bine și golul pe care l-a marcat, sper să-l ajute”, a declarat după meci antrenorul *Cosmin Olăroiu*.

„Acum vreau să-i văd pe cei care au spus acele cu-

vinte jignitoare la adresa lui Elton. S-a văzut, nu este încă pregătit sută la sută, însă eu am mare încredere în el. Îl cunosc cel mai bine și știu că poate mult mai mult”, a comentat *Mihai Stoica*, managerul general de la Steaua.

După acest meci, Steaua urcă pe locul 3, depășind pe Rapid la golaveraj. Etapa viitoare, cele două vor fi față în față pe Giulești.

Filmul meciului

În minutul 3, Elton este luat „tare” de *Cruceru* – brazilianul recepționează o lovitură în pulpă și dă emoții băncii tehnice. Fragilul jucător ofensiv se ridică și continuă jocul.

Nicio ocazie în primul sfert de oră – Olăroiu a schimbat (din nou) sistemul, iar echipa are dificultăți în a găsi traseele. Steaua joacă cu 3 mijlocași centrali (*Boștina, Lovin, Paraschiv*),

iar Elton este trimis în spațiile vârfurilor *Badea* și *Iacob*.

De așteptat, Elton este cel mai faultat fotbalist în debutul întâlnirii. După 17 minute, are în fine ocazia să își arate viteza și tehnica – pe un contraatac, brazilianul își „culcă” adversarul din dribling, apoi îi oferă lui *Paraschiv* o pasă excelentă. Mijlocașul Stelei ratează.

Boștina trimite o centrare perfectă în minutul 27, *Paraschiv* însă țintește bara laterală cu o lovitură de cap de la 11 metri. Mijlocașul stelist urcă extrem de des în atac, apărând între cele două vârfuri ale Stelei, *Badea* și *Iacob*.

Elton apare din nou în prim plan în minutul 37. Brazilianul face o preluare frumoasă la marginea careului mare piteștean și șutează cu dreptul, dar *Miloșevic* blochează. Mijlocașul stelist are momen-

te când dispăre din joc, dar creează pericol când ajunge la minge.

Paraschiv ratează o ocazie imensă în minutul 41. Singur cu *Hotoboc*, stelistul a încercat un lob, dar portarul piteștean a reușit să respingă. *Paraschiv* fusese scăpat din marcaj și rămăsese singur, la 11 metri de buturile oaspeților.

Vali Badea punctează în minutul 49 cu un șut din patru metri, după o centrare a lui *Boștina*.

Trei minute mai târziu, Elton înscrie pentru Steaua la primul meci în tricoul roș-albastru. Brazilianul trimite un șut plasat de la 15 metri, lângă bara lui *Hotoboc* și apoi sare în brațele managerului general, *Mihai Stoica*.

Elton și-a făcut datoria și este înlocuit în minutul 62 de *Cristoc*.

Steaua trece pe lângă golul trei în minutul 87.

TVR 1

Luni 26 martie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Serial. Justiție militară 8.10 Dis-de-seară (R) 9.35 Teleenciclopedia (R) **10.30 În mintea lui Adolf Hitler. Documentar** 11.00 Ne vedem la ... TVR! 12.00 Serial. Nevastă-mea și copiii 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Sănătate pentru toți! 16.45 Dis-de-seară 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Foc încrucișat. Documentar 20.10 Regii blestemați 21.05 Reflector 21.45 Jurnalul TVR 22.15 Nocturne 23.00 Serial. Viața ca-n filme.

În mintea lui Adolf Hitler, film documentar

Marți 27 martie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Serial. Justiție militară 8.10 Dis-de-seară (R) 9.20 Arhiva de serviciu 9.30 Profesioniști cu Eugenia Vodă (R) 10.30 Sănătate pentru toți! (R) 11.00 Ne vedem la ... TVR! 12.00 Serial. Nevastă-mea și copiii 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Oglinda retrovizoare 15.00 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Atom. Documentar 16.45 Dis-de-seară 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Program Aristoteles, Sibiu 2006 20.50 Serial. Anatomia lui Grey 21.45 Jurnalul TVR 22.15 Memorialul durenii 23.00 Serial. Viața ca-n filme.

Miercuri 28 martie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Serial. Justiție militară 8.10 Dis-de-seară (R) 9.30 Garantat 100% (R) 10.25 Reflector 11.00 Ne vedem la ... TVR! 12.00 Serial. Nevastă-mea și copiii 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Oameni ca noi 15.00 Bagaj... pentru Europa 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Pe ce dăm banii? 17.25 Fotbal: România-Luxemburg 20.00 Jurnalul TVR 21.15 Războiul umbrelor. Documentar 21.45 Hollywood star 22.15 Lumea citește! 23.00 Viața ca-n filme.

Joi 29 martie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Serial. Justiție militară 8.10 Dis-de-seară (R) 9.30 Ochiul magic (R) 10.30 Războiul umbrelor. Documentar 11.00 Ne vedem la ... TVR! 12.00 Serial. Nevastă-mea și copiii 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Jurnalul TVR 16.15 În mintea lui Adolf Hitler. Documentar 16.45 Dis-de-seară 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Film. Portretul unei doamne 21.45 Jurnalul TVR 22.15 Prim plan 23.00 Serial. Viața ca-n filme.

Vineri 30 martie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Serial. Justiție militară 7.55 Armonii în natură 8.10 Dis-de-seară (R) 9.15 Film. Negocierea 12.00 Serial. Nevastă-mea și copiii 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Parlamentul României 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Interes general 17.00 Dis-de-seară 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Stele de ... stele 20.50 Serial. Spirala 21.45 Jurnalul TVR 22.20 Film. Fără destin.

Sâmbătă 31 martie

6.00 Film. Fascinația zborului 6.30 Serial. Cu Tippi în jurul lumii 7.00 Serial. La Zoo 7.10 Desene animate 8.00 Vreau să fiu ... cu Itsy și Bitsy 8.30 Joaca de-a poveștile 9.00 Arca lui Noe 9.35 Misterele Universului 10.30 Cinemanticii 11.00 Cartea europeană 11.35 O vedetă ... populară 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Film. Idilă la Veneția 15.00 Vile și palate celebre 15.35 Parteneri de week-end 16.05 Serial. La poliție sau la mănăstire 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Surprize, surprize ... 20.50 Jurnal TVR 21.10 Surprize, surprize ... 22.10 Film. Aurul lui Ulee.

Duminică 1 aprilie

6.00 Universul credinței 7.00 Semne 7.30 Desene animate 8.20 Serial. La zoo 8.30 Serial. Phil din viitor 9.00 Numai cu acordul minorilor 10.00 Drumul bobului de grâu. Documentar 10.30 Viața satului 12.00 Săptămâna politică 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Parfum de glorie: Andreea Răducan 13.50 Atenție! Se cântă din nou 15.10 Tezaur folcloric 16.20 Supermarket de divertisment 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Film. Dragoste și război 21.10 Repriza a II-a 22.20 Film. Ovosodo.

TVR 2

Luni 26 martie

6.00 ABC ... de ce? (R) 6.30 Serial. Încercăturile lui Zack 6.30 Serial. Sabrina 7.00 Atlas (R) 7.30 Top7. (R) 8.25 Bucătăria lui Jamie (R) 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial. Spellbinder: tărâmul dragonului 11.1. Natație 13.30 E Forum 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR (R) 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal Regional 17.30 Serial. Lege și ordine 18.25 Populații străvechi 19.00 EU-RO Case 19.30 Lumea de aproape 20.00 Ora de știri 21.10 Film. Trei fugari 23.00 Serial. Total Recall 23.15 Desene animate.

Marți 27 martie

6.00 Serial. Spellbinder: tărâmul dragonului (R) 6.30 Serial. Sabrina 7.00 Ochiul științei 7.30 Serial. Zestrea românilor (R) 8.25 Populații străvechi (R) 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial. Spellbinder: tărâmul dragonului 11.00 Natație 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal Regional 17.30 Serial. Lege și ordine 18.25 Supraviețuitorii dezastrilor 19.00 Omul între soft și moft 19.30 Arta supraviețuirii 20.00 Ora de știri 21.10 Film. La răscruce de vânturi 22.50 Serial. Total Recall 23.50 Desene animate.

Miercuri 28 martie

6.00 Serial. Spellbinder: tărâmul dragonului (R) 6.30 Serial. Sabrina 7.00 Povești de pe Planetă 8.25 Supraviețuitorii dezastrilor (R) 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial. Spellbinder: tărâmul dragonului 11.00 Natație 13.30 E Forum 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.30 Serial. Lege și ordine 18.25 Decoratori la mână a doua 19.00 Bugetul meu 19.30 Bazar 20.00 Ora de știri 20.45 Fotbal: Slovenia-Olanda 22.45 Film. Trauma.

Joi 29 martie

6.00 Serial. Spellbinder: tărâmul dragonului 6.30 Serial. Sabrina 7.00 Lecția de ... istorie (R) 7.30 Bugetul meu 8.25 Decoratori la mână a doua (R) 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial. Spellbinder: tărâmul dragonului 11.00 Natație 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.30 Serial. Lege și ordine 18.25 O lume nouă 19.00 Arena leilor 20.00 Ora de știri 21.10 Film. Proces de conștiință 22.50 Serial. Total Recall 23.50 Desene animate.

Vineri 30 martie

6.00 Serial. Spellbinder: tărâmul dragonului (R) 6.30 Serial. Sabrina 7.00 Viața fără tine 8.25 O lume nouă 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial. Spellbinder: tărâmul dragonului 11.00 Natație 13.30 Dincolo de hartă (R) 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.30 Serial. Lege și ordine 18.25 Lecția de supraviețuire 19.00 D'ale lu' Mitică 20.00 Ora de știri 21.10 Campionatul de comedie 22.45 Serial. Escroci.

Sâmbătă 31 martie

6.00 Pescar hoinar (R) 6.30 Tradiție și meșteșug. Documentar 7.00 Serial. Încercăturile lui Zack 7.30 Megatehnicus 8.00 Arta supraviețuirii (R) 8.30 Natură și aventură 9.00 D'ale lu' Mitică (R) 10.00 Arena leilor (R) 11.00 Natație 13.00 Serial. Miracole 14.00 Via sacra 15.00 Bazar 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.15 Autostrada TVR 17.30 Mistere și mituri ale secolului XX 18.00 Lumi ciudate. Documentar 19.00 Serial. Unitate specială 20.00 Ora de știri 21.10 Serial. Martorul tăcut 22.10 Film. Calea lui Carlito.

Duminică 1 aprilie

6.00 Vin Floriile cu soare 7.00 Serial. Fata din viitor 7.30 Zestrea românilor 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 9.30 Ulița spre Europa 10.00 Motomagia 10.30 Autocritica 11.00 Natație 13.00 Romania underground 13.30 Bucătăria lui Jamie 14.00 Dincolo de hartă 14.30 Atlas 15.00 Top7. 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.30 Serial Vânătorii de comori 18.20 Europa altfel 18.30 Serial. Hotel Babylon 19.30 Fără limite 20.00 Ora de știri 21.40 Film. Protocolul Windsor.

Vin Floriile cu soare

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

26 MARTIE, LUNI (Petru Cîmpian)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

27 MARTIE, MARȚI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Pagina culturală 17.30: Moment poetic 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

28 MARTIE, MIERCURI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri 17.10: Comentariul săptămânii (Al. Ardelean) 17.25: Sport – rubrica lui Adam Bauer 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

29 MARTIE, JOI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: O șansă istorică: Uniunea Europeană (Al. Ardelean) 17.25: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

30 MARTIE, VINERI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Revista presei „Foaia românească” 16.35: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Magazinul „De la 14 la 18 – liceenii” 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

31 MARTIE, SÂMBĂTĂ (Petru Cîmpian)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.10: Evenimente calendaristice 16.20: „Pe unde Europei” – magazin eurorregional 17.30: Stele de cinci stele – magazin de muzică ușoară 17.55: Încheiere

1 APRILIE, DUMINICĂ (Petru Cîmpian)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Sinteza știrilor săptămânii 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Retrospectiva săptămânii (spicuiți din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 16.55: Magazinul „De la 14 la 18 – liceenii” (reluare) 17.25: Emisiune religioasă baptistă 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16:00-18:00, pe unde medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

RADIONETROMÂN

www.triplexregio.net

Ecranul nostru

28 februarie 2007 (mtv ora 13.35)
Reluare: 30 martie 2007 (m2 ora 10.35)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

În cadrul emisiunii românești televizate, după informațiile săptămânii, vom relata despre ședința de constituire a reprezentanței pe țară și despre situația școlii românești din Chitighaz, care, după intențiile conducerii satului, poate fi comasată cu școala maghiară.

Realizator: Ștefan Crâsta

CONSULATUL GENERAL AL ROMÂNIEI, JULA

Program de lucru cu publicul

Luni 9.00–12.30
Marți închis
Miercuri 9.00–12.30
Joi 9.00–12.30
Vineri 9.00–12.30
Sâmbătă–duminică închis

Adresa:
Jula 5700
str. Munkácsy nr. 12/b

Telefon: 66/465–130
Fax: 66/465–142
Mobil: 30/695–7181

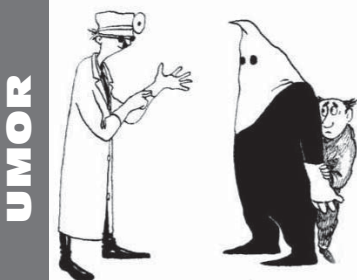
DEX online

Dicționare ale limbii române

www.dexonline.ro

Emisiunea în limba română
24 de ore din 24
www.rrr.ro

UMOR

Linkuri utile:

www.foaia.hu
www.romanul.hu
www.balcescu.sulinet.hu
www.ziare.com
www.astazi.ro
www.startpage.ro
www.ici.ro/romania/
indexrom.html

Istoricul nostru scris cu litere aurii

La împlinirea a șaizeci de ani de la reactivarea Eparhiei Cetății Jula, pe 27 martie 2006, a fost așezată și sfințită, în Catedrala Ortodoxă Sfântul Nicolae din Jula, pisania care descrie istoria acestei biserici. Cele două plăci de granit, scrise cu litere aurii – document de mare valoare al românilor din Ungaria – au fost donate de către Asociația pentru Cultură, Spiritualitate și Dezvoltare a Relațiilor Transfrontaliere din Oradea, condusă de părintele *Origen Sabău*, paroh în Apatou. Cu scopul de a fi cunoscut istoricul acestei biserici de cât mai multă lume, precum și de a stârni interesul lor să viziteze acest lăcaș religios, publicăm în întregime textul pisaniei sfințit de *PS Sofronie*, primul episcop al românilor ortodocși din Ungaria. (A.L.C.)

Cu vremea Tatălui și cu ajutorului Fiului și cu săvârșirea Sfântului Duh s'a așezat această pisanie spre aducere-aminte a faptelor glorioase ale înaintașilor, în al optulea an al arhipăstoririi vlădiciei domn domn Sofronie al II-lea al cetății Jula. În binecuvântata și străvechea regiune europeană dintre Dunăre, Mureș, Crișuri și Tisa, în care odinioară sămânța evangheliei a fost aruncată după rânduiala Imperiului Roman al orientului, la anul Domnului 1651, în cetatea Julei își avea biserică vlădicească Mitropolitul Sofronie I al cetăților Lipova și Jula. După încheierea turcocrăției, la 1695, dreptmăritorii creștini își aveau locașul lor de cult în cetate la Jula. Din 1703 se păstrează sigiliul comunității bisericești neunite din cetatea Julei, iar la 1720 românii sunt strămutați în apropierea cetății, unde își ridică noua lor biserică, pe acest loc, în 1721. Construcția actualei catedrale a început în 1802 și s'a isprăvit în 1824, prin ostenele familiilor românilor julani, în frunte cu cea a nicoreștilor. Turnul clopotelor a fost adăugat în 1854, dar a fost mistuit de flăcări la 20 februarie 1943. Ulterior a fost

refăcut. În Catedrala cu Hramul Sfântului Ierarh Nicolae din cel mai vechi cartier julan – Orașul Mare Românesc – la 27 martie 1946 a avut loc Congresul Național Bisericesc al Românilor din Ungaria, care a hotărât înființarea Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria. Tărnosirea istoricei catedrale a săvârșit-o Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist I al Bisericii Ortodoxe Române la 16 octombrie 1994, iar la 21 februarie 1999, Prea Fericirea Sa, înconjurat de alți cincisprezece ierarhi din Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, a Hirotonit și instalat pe Prea Sfințitul Părinte Episcop Sofronie al II-lea în scaunul vlădicesc al cetății Julei. Pusu-s'a această inscripție la 27 martie 2006, la împlinirea a șaizeci de ani de la reactivitatea eparhiei dreptmăritoare a cetății Jula, pentru românii din Ungaria, Întâistătător al Bisericii Ortodoxe Universale locale fiind Prea Fericirea Sa, Teoctist I, Arhiepiscopul Bucureștilor, Mitropolitul Munteniei și Dobrogei, locțiitorul Cezareei Capadociei și Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la protia provinciei mitropolitane stând Înalt

Prea Sfinția Sa, Nicolae I, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, iar la Cârma Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria fiind Prea Sfinția sa, Sofronie al II-lea, Episcopul cetății Jula, al Seghedinului și Dobrițanului, al Budapestei și Mișcolțului și al tuturor românilor din Ungaria. Bunul Dumnezeu să ocrotească și să desăvârșească via aceasta, dăruind tuturor ctitorilor, miluitorilor și binefăcătorilor Sfintei Catedrale Române din Jula mântuire și veșnică pomenire.

Amin.

FOAIA
românească
23 martie 2007
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Păcș, Ștefan Crăsta, Anca Liana Crișan. Tehnoredactare computerizată: Ștefan Mihailov. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichișciaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2007: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.